

Nr 102

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa avtal rörande universitetssjukhusen, m. m.; given Stockholms slott den 28 mars 1969.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Aspling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna åtta avtal, vilka berör olika sjukhus som skall utnyttjas för läkarutbildning och forskning. Sålunda föreligger avtal om hur Stockholms stad och Stockholms läns landsting skall bidra till investerings- och driftkostnader vid *karolinska sjukhuset* före den 1 juli 1971. Vidare föreligger ändrad avtalsreglering av Stockholms läns landstings bidrag för vården av sjuka från länet vid *akademiska sjukhuset i Uppsala*. I fråga om *Göteborgs stads sjukhus* avses en planerad barnkirurgisk klinik vid Östra sjukhuset bli upplåten för läkarutbildning m. m. Ändrade provisoriska anordningar för läkarutbildningen i Göteborg föranleder vidare en revidering av tidigare avtal i frågan. Lokaler för en institution för medicinsk teknik föreslås bli förlagda till området för *regionsjukhuset i Linköping*. Driftbidraget för forskningsavdelningar vid *Ulleråkers, S:t Lars och S:t Jörgens sjukhus* avses bli reglerade för tiden till den 1 juli 1970. Slutligen föreligger avtal om ändrade regler för statens bidrag till uppförandet av det nya *sjukhuset i Huddinge*.

En beräkning av kostnaderna för etappen 2 av centralkomplexets utbyggnad vid *akademiska sjukhuset i Uppsala* — omfattande ett kirurgiskt block m. m. — redovisas. Riksdagens bemyndigande begärs för Kungl. Maj:t att besluta om utförande av den därpå följande utbyggnadsetappen 3, som omfattar ett neuroblock samt hud- och ögonkliniker m. m.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 28 mars
1969.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *vissa avtal rörande universitetssjukhusen, m. m.* och anför.

Avtalsförslagen

Statens förhandlingsnämnd har med skilda skrivelser överlämnat följande avtal för Kungl. Maj:ts prövning.

1. Avtal om tillägg till 1931 års m. fl. avtal angående karolinska sjukhusets uppförande och drift.

2. Avtal om tillägg till 1959 års avtal rörande vård av sjuka från Stockholms län vid akademiska sjukhuset i Uppsala.

3. Avtal om ytterligare tillägg till 1959 års avtal om Göteborgs stads sjukhus.

4. Avtal om lokaler för medicinsk teknik i Linköping.

5—7. Avtal om läkarutbildning och forskning vid Ulleråkers, S:t Lars och S:t Jörgens sjukhus.

Förhandlingsnämndens skrivelser och avtalen fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilagor 1—12*.

Vidare har mellan statssekreterarna i social- och finansdepartementen som företrädare för staten, å ena sidan, samt företrädare för Stockholms läns landsting, å andra sidan, den 27 mars 1969 träffats avtal om tillägg till 1964 års överenskommelse om villkoren för anordnande av läkarutbildning vid ett nytt sjukhus i Huddinge, m. m.

Avtalet fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 13*.

Samtliga avtal har träffats under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och — utom såvitt avser avtalen om läkarutbildning och forskning

vid Ulleråkers m. fl. sjukhus (punkt 5) — av vederbörande kommunala sjukvårdshuvudmän.

Fortsatt utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala

Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande har lagt fram en kostnadsberäkning för etappen 2 av utbyggnaden av akademiska sjukhuset. Etappen omfattar i stort sett uppförande av ett kirurgiblock och en parkeringsanläggning (prop. 1968: 71, SU 90, rskr 212). Kostnaderna för etappen beräknas nu till totalt 84 milj. kr., varav statens avtalsenliga andel är 40 % eller 33,6 milj. kr. Byggnadsåtgärderna beräknas vara färdiga under första halvåret 1971.

Kommittén har också närmare redogjort för utbyggnadsetappen 3, vilken avses komma att omfatta uppförande av ett neuroblock samt hud- och ögonkliniker m. m.

Byggnaderna som ingår i etapperna 2 och 3 avses vara direkt anslutna till varandra med flera gemensamma funktioner. Kommittén eftersträvar ett kontinuerligt uppförande av de båda byggnadskomplexen och har infordrat anbud, som tar sikte på en sådan samordnad byggprocess. På grundval av föreliggande anbud beräknas en samtidig upphandling av etapperna 2 och 3 ge besparingar av 5—7 milj. kr. under byggprocessen. Etappen 3 har sålunda preliminärt beräknats kosta 78 milj. kr.

Kommittén lämnar följande beskrivning av utbyggnadsetappen 3.

Etappen 3 omsluter i första hand lokaler för neurologi, neurokirurgi, neurofysiologiskt centrallaboratorium samt hud- och ögonkliniker och ett patientbibliotek m. m. I denna etapp ingår en behandlingsbyggnad och en vårdbyggnad. Dessa skall uppföras söder om kirurgiblocket (etapp 2) på den återstående, obebyggda delen av det nuvarande sjukhusområdet. Med hänsyn till överväganden, som är föranledda av projekteringsuppdragets utformning, avser kommittén att inom kort till huvudmännen inge en komplettering av byggnadsprogrammet med lokaler för en rehabiliteringsklinik avseende neurologisk och allmän rehabilitering (maximalt 60 vårdplatser). Till denna klinik ansluts enheter för fysioterapi och arbetsterapi.

Däremot föreslår kommittén inte anordnande av någon parkeringsbyggnad under jord i denna etapp med hänsyn till rådande besvärliga grundläggningsförhållanden. I stället övervägs att senare föreslå utförande på ett mera ekonomiskt sätt av en parkeringsbyggnad över mark i den sydvästra delen av sjukhusområdet.

Med dessa utgångspunkter kan byggnadsvolymen för etapp 3 beräknas till totalt ca 185 000 m³.

Principen för projektering av etappen 3 är att behandlingsbyggnaden i vad avser stomuppgbyggnad och installationssystem helt överensstämmer med motsvarande byggnad i etappen 2. För vårdbyggnaden gäller i princip samma sak, men då anslutningen av denna byggnad till behandlingsdelen här måste ske på annat sätt än i etapp 2 måste vissa mindre justeringar i

stommen göras. Genom flexibiliteten i konstruktionssystemen kan de olika sjukvårdsfunktionerna väl inplaneras i byggnaderna.

Kommittén framhåller, att nämnda besparingar genom samordnad byggprocess endast kan uppnås om en viss tidsplan följs.

Sålunda måste såväl de egentliga byggnadsåtgärderna för etappen 2 som vissa förberedande arbeten (prop. 1969:105 bil. 4 s. 21) påbörjas före den 1 juli 1969. Vidare måste vissa schakt- och grundarbeten för etappen 3 påbörjas senast den 1 juni 1970. De egentliga byggnadsåtgärderna för etappen 3 måste börja omkring den 1 maj 1971. Etappen 3 beräknas sedan komma att avslutas under sommaren 1973.

Vidare måste arbetena för utförande av etappen 3 beställas snarast möjligt och senast under september 1969 för att entreprenörernas intresse för att åta sig ett samordnat utförande av etapperna 2 och 3 skall kunna utnyttjas.

Departementschefen

Statens förhandlingsnämnd har för godkännande lämnat över flera villkorligt slutna avtal rörande universitetssjukhusen m. m.

Sålunda har avtal träffats om tillägg till 1931 års m. fl. avtal angående *karolinska sjukhusets* uppförande och drift.

I prop. 1965:59 angående karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande m. m. (SU 99, rskr 273) uttalade jag, att frågan om på vilket sätt Stockholms stad och Stockholms läns landsting skulle bestrida de kostnader, som hänförs sig till sjukvården för stadens och länets patienter, fick avgöras i vissa avtalsförhandlingar (s. 61). I sitt av riksdagen godkända utlåtande med anledning av nämnda proposition förutsatte statsutskottet — som utgick från att vederbörande sjukvårdshuvudmän helt skulle svara för sjukvårdskostnaderna vid karolinska sjukhuset — att förslag till avtal med staden och landstinget samt de i regionsjukvården vid sjukhuset deltagande landstingen angående de ekonomiska villkoren m. m. skulle läggas fram så snart det var möjligt.

Förhandlingsnämnden har funnit att en fullständig revision av bestämmelserna i gällande avtal om karolinska sjukhuset kan ske först i samband med allmänna förhandlingar om de kommunala undervisningssjukhusen. Parterna har därför i förevarande tilläggsavtal förklarat sig beredda att på grundval av pågående utredning angående de merkostnader för driften av kommunala sjukhus, som orsakas av att sjukhusen upplåts för läkarutbildning och forskning, i god tid före den 1 juli 1971 ta upp förhandlingar om grunderna för kostnadsfördelningen mellan parterna beträffande sjukhusets fortsatta utbyggnad och drift. Staden och landstinget avser att vid nämnda tidpunkt gå samman i en landstingskommun. Det nya avtalet, som skall

gälla fr. o. m. den 1 juli 1971, skall således träffas med den nya landstingskommunen.

I avvaktan på detta mera definitiva avtal skall staden och landstinget enligt tilläggsavtalet a conto betala sammanlagt 8 milj. kr. som bidrag för investeringar i karolinska sjukhuset under tiden den 1 juli 1967—den 30 juni 1971. Storleken av investeringsbidraget fastställs emellertid slutligt först i samband med berörda förhandlingar. Härutöver skall landstinget bidra med sammanlagt 4,5 milj. kr. till vissa investeringar, som skett före den 1 juli 1967.

Jag vill här inskjuta, att de totala byggnadsinvesteringarna vid sjukhuset under tiden den 1 juli 1967—den 30 juni 1970 kan uppskattas till ca 50 milj. kr. Härtill kommer kostnader för utrustning i samband med byggnadsverksamheten.

Tilläggsavtalet omfattar även vissa justeringar av bestämmelserna om stadens och landstingets ersättningar för driftkostnaderna vid karolinska sjukhuset. Förhandlingsnämnden framhåller att, om förhållandena under år 1967 läggs som grund för en beräkning av den ekonomiska betydelsen av nämnda justeringar, desamma innebär ökade inkomster för staten med sammanlagt minst 12 milj. kr. under den fyraåriga avtalsperioden.

Avtalet föranleder inte någon erinran från min sida. Jag anser att det kan godtas för statens del.

I detta sammanhang bör riksdagen orienteras om att planerna för utbyggnaden av karolinska sjukhuset kan komma att ändras i viss utsträckning.

Statsmakterna har godtagit vissa riktlinjer för den fortsatta planeringen av sjukhusets utbyggnad. Dessa riktlinjer bygger i sin tur på 1964 års generalplan för karolinska sjukhuset (prop. 1965: 59, SU 99, rskr 273). Tidigare svarade lokal- och utrustningsprogramkommittén för karolinska sjukhuset (LUP-kommittén) för upprättande av lokalprogram under det att byggnadsstyrelsen svarade för projekteringen och genomförandet av byggnadsåtgärderna. LUP-kommittén har upphört den 1 februari 1969. Numera har direktionen för karolinska sjukhuset det samlade ansvaret för planering, programmering och genomförande av byggnads- och utrustningsverksamheten.

LUP-kommittén för karolinska sjukhuset har i november 1968 lagt fram en översyn av 1964 års generalplan, som innebär vissa ändringar i förhållande till hittillsvarande planering av sjukhusets utbyggnad.

Det är inte möjligt att i detta sammanhang ange i vilken utsträckning de av statsmakterna godkända riktlinjerna för den fortsatta planeringen av sjukhusets utbyggnad behöver revideras. Förslag till sådana ändringar kommer i så fall att redovisas för riksdagen i annat sammanhang. Det ankommer dock på Kungl. Maj:t att lämna erforderliga projekteringsuppdrag för de olika byggnadsföretagen vid karolinska sjukhuset, även om dessa företag utgör ändrade lösningar i förhållande till de planer för utbyggnaden, som redovisats i prop. 1965: 59.

Avtal har träffats även om tillägg till 1959 års avtal rörande vård av sjuka från Stockholms län vid *akademiska sjukhuset i Uppsala*.

Enligt tilläggsavtalet skall den genom tidigare avtal gjorda särskilda regleringen av bidraget från Stockholms läns landsting för vården av sjuka från länet i stort sett fortsätta att gälla intill den 1 juli 1970. Fr. o. m. den 1 oktober 1968 skall emellertid ersättning betalas även för vård vid de psykiatriska klinikerna. Tidigare har staten svarat för vårdkostnaderna vid dessa kliniker till den del de inte täckts av patientavgifter. Stockholms läns landstings ersättning för byggnadsunderhåll och vissa investeringar höjs vidare från 8 till 20 kr. för vård dag. Beloppet skall efter den 1 juli 1968 fortlöpande jämkas efter konsumentprisindex.

Jag har inte någon erinran mot tilläggsavtalet och förordar att det godtas för statens del.

I prop. 1969: 105 angående utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1968/69 (bil. 4 s. 21) har jag vid behandlingen av investeringsanslaget Utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala anmält att jag senare skulle lämna en redogörelse för vissa frågor rörande den etappvisa utbyggnaden av akademiska sjukhuset. Jag vill i detta sammanhang ta upp dessa frågor.

Till grund för pågående utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala ligger en av 1957 års riksdag godkänd reviderad generalplan för sjukhuset (prop. 1958: B 1, SU B 40, rskr B 60). Sedan en första etapp av utbyggnaden enligt generalplanen börjat närma sig sitt slutförande, har kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggnad år 1965 lagt fram en översyn av nämnda reviderade generalplan (prop. 1965: 1 bil. 7 s. 396, SU 5, rskr 5).

Utbyggnaden av centralkomplexet vid akademiska sjukhuset omfattas av det mellan staten och Uppsala läns landsting träffade avtalet angående utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala m. m. (prop. 1961: 79, SU 97, rskr 265; prop. 1967: 105 bil. 2 s. 11, SU 73, rskr 185). Statens andel uppgår till 40 % av kostnaderna.

Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggnad har tidigare lagt fram förslag till nybyggnad för etappen 2 av centralkomplexets utbyggnad vid akademiska sjukhuset, vilket underställts riksdagens prövning under våren 1968 (prop. 1968: 71, SU 90, rskr 212). Förslaget omfattar lokaler för allmän kirurgi, ortopedi, urologi, centraloperation, röntgendiagnostik, kirurgpolikliniker, akutintagning, intensivvårdsavdelning och centralsterilisering m. m. Uppförandet av de i etappen 2 ingående byggnadsobjekten — nämligen en behandlingsbyggnad i sex våningsplan, en vårdavdelningsflygel i tolv våningsplan, en aulabyggnad samt en parkeringsanläggning — beräknades kosta totalt 95 milj. kr. enligt prisläget den 1 juli 1967. Jag framhöll vikten av att alla möjligheter togs till vara för att bringa ner kostnaderna för byggnadsföretaget (prop. 1968: 71 s. 12). Jag var vidare inte beredd att

ta ställning till kostnadsramen för företaget innan kostnadsberäkningar förelåg, som var baserade på anbud, utan avsåg att senare i annat sammanhang föreslå Kungl. Maj:t att för riksdagen redovisa en slutgiltig kostnadsram för byggnadsföretaget.

Byggnadskommittén har nu lagt fram en kostnadsberäkning för etappen 2, som grundar sig på föreliggande anbud. Enligt denna kan byggnadsföretaget utföras inom en kostnadsram av 84 milj. kr.

Kommittén lämnar också en beskrivning av utbyggnadsetappen 3, som omfattar en behandlingsbyggnad och en vårdbyggnad för neurologi, neurokirurgi, neurofysiologiskt centrallaboratorium samt hud- och ögonkliniker m. m. Kommittén anser, att även viss rehabiliteringsverksamhet skall kunna tillgodoses i etappen 3. Genom ett kontinuerligt uppförande av de byggnadskomplex som ingår i etapperna 2 och 3 med en samordnad byggprocess kan besparingar på upp till 7 milj. kr. utvinnas enligt kommittén. Under förutsättning av samtidig upphandling av båda etapperna beräknas kostnaden för etappen 3 på grundval av föreliggande anbud preliminärt till 78 milj. kr. Om entreprenörernas intresse av att åta sig ett samordnat uppförande av etapperna 2 och 3 skall kunna utnyttjas, måste arbetena för utförande av etappen 3 beställas snarast möjligt och senast under september 1969.

Schaktningsarbetena för etappen 3 bör enligt kommittén börja sommaren 1970. Byggnadsåtgärderna beräknas vara avslutade sommaren 1973.

Jag är inte beredd att nu ta ställning till upphandling och utförande av etappen 3. Skulle Kungl. Maj:t vid den närmare prövningen av byggnadskommitténs förslag i dessa hänseenden finna, att påtagliga fördelar står att vinna genom en gemensam upphandling av byggnadskomplexen, bör emellertid Kungl. Maj:t få besluta om omfattning och utförande av etappen 3. Jag förordar därför, att riksdagens medgivande utverkas för Kungl. Maj:t att besluta om utförande av de i utbyggnadsetappen 3 ingående byggnadsåtgärderna.

En närmare redovisning av etappen 3 bör senare läggas fram för riksdagen.

Avtal föreligger även om ytterligare tillägg till 1959 års avtal om fortsatt upplåtelse av *Göteborgs stads sjukhus* för medicinsk undervisning och forskning (prop. 1960: 69, SU 97, rskr 254).

Redan tidigare har ett avtal om tillägg till 1959 års avtal träffats med Göteborgs stad (prop. 1965: 140, SU 164, rskr 399). Enligt detta tilläggsavtal har bl. a. kliniker för barnmedicin, barnkirurgi och barnpsykiatri vid Sahlgrenska sjukhuset samt vissa i avtalet angivna kliniker vid Östra sjukhuset upplåtits för medicinsk utbildning och forskning. I de upplåtna klinikerna vid Östra sjukhuset ingick kliniker för barnmedicin och barnpsykiatri. Där emot skulle inte någon barnkirurgisk klinik komma till vid sjukhuset. Vidare skulle staden, i avvaktan på att klinikerna vid Östra sjukhuset färdigställdes, bl. a. tillhandahålla vissa provisoriska anordningar för läkarutbildning-

en. Staten skulle betala särskilda ersättningar för vissa investerings- och driftkostnader, som föranleddes av provisorierna. I de provisoriska anordningarna ingick som en väsentlig del att Ekmanska sjukhuset efter viss utbyggnad skulle upplåtas för läkarutbildningen.

Planerna för den utbyggnad av stadens sjukhus, som låg till grund för gällande avtalsreglering, har numera ändrats i vissa avseenden. Ekmanska sjukhuset kommer sålunda inte att byggas ut. Uppförandet av barnkliniker vid Sahlgrenska sjukhuset har ställts på framtiden. Även andra byggnadsåtgärder anstår tills vidare. Å andra sidan skall vid Östra sjukhuset uppföras även en barnkirurgisk klinik. Vidare kommer en tillbyggnad till Göteborgs barnsjukhus att uppföras. Denna tillbyggnad kommer att till huvudsaklig del innehålla lokaler för undervisning och forskning i pediatrik.

Mot denna bakgrund har det nya tilläggsavtalet träffats. Enligt detta skall upplåtelsen av barnklinikerna vid Östra sjukhuset för läkarutbildning m. m. omfatta även den barnkirurgiska kliniken. När det gäller provisorieanordningarna skall staten betala särskilt byggnadsbidrag med 1,5 milj. kr. för tillbyggnaden vid Göteborgs barnsjukhus. Bestämmelserna om Ekmanska sjukhuset skall inte gälla. Bidraget till staden för täckande av driftkostnader, som är föranledda av de provisoriska anordningarna, skall för visst läsår minskas med 600 000 kr.

Stadens principiella skyldighet att tillhandahålla de provisoriska anordningar som behövs för att klara läkarutbildningen kvarstår oförändrad.

Jag förordar att tilläggsavtalet godtas för statens del.

Jag vill i sammanhanget erinra om att till Bidrag till vissa sjukhus i Göteborg i prop. 1969: 1 (bil. 7 s. 131) har tagits upp ett förslagsanslag av 35 milj. kr. för budgetåret 1969/70.

Förhandlingsnämnden har vidare träffat avtal om lokaler för *medicinsk teknik i Linköping*.

Tidigare har avtal om läkarutbildning vid regionsjukhuset i Linköping träffats med Östergötlands läns landsting (prop. 1968: 83, SU 119, rskr 273). Landstinget förklarade sig vid avtalsförhandlingarna villigt att bereda plats för definitiva lokaler för ämnena hygien, medicinsk kemi och medicinsk teknik inom sjukhusområdet, under förutsättning att överenskommelse kunde träffas om de ekonomiska villkoren härför.

Statsmakterna har beslutat att två professurer i medicinsk teknik (I och II) skall inrättas i Linköping, den ena den 1 juli 1972 och den andra den 1 januari 1973 (prop. 1968: 83 s. 49, SU 119, rskr 273).

Enligt det nu träffade avtalet åtar sig landstinget att anordna lokaler för en institution för medicinsk teknik inom sjukhusområdet för regionsjukhuset i Linköping. Den skall inrymmas i en planerad sjukhusbyggnad, som kallas laboratorium II. Avtalsregleringen innebär att statens bidrag skall täcka institutionslokalernas beräknade andel av den verkliga byggnadskostnaden för laboratorium II. Till uppförandet av sjukhusbyggnaden i övrigt

utgår bidrag i enlighet med läkarutbildningsavtalets bestämmelser. Staten skall inreda och utrusta institutionens lokaler, som skall omfatta ca 2 200 m² nettoyta. Den slutliga överenskommelsen om statens och landstingets samarbete rörande laboratorium II skall sedan träffas i anslutning till pågående förhandlingar om ett nytt avtal om läkarutbildning vid regionsjukhuset i Linköping.

Programmeringen, projekteringen och byggandet av laboratorium II skall utföras av landstinget i samråd med en statlig kommitté. Kungl. Maj:t har den 14 mars 1969 bemyndigat statsrådet Moberg att tillsätta en kommitté med uppgift att på visst sätt medverka vid anordnandet av lokalerna för medicinsk teknik.

Jag har inte något att erinra mot avtalet och förordar att det godtas för statens del.

Jag vill här nämna, att till Bidrag till regionsjukhuset i Linköping i prop. 1969: 1 (bil. 7 s. 133) har tagits upp ett förslagsanslag av 8 milj. kr. för budgetåret 1969/70. Statens bidrag till anordnandet av institutionslokaler kommer att belasta detta anslag.

Avtal har också träffats om läkarutbildning och forskning vid *Ulleråkers, S:t Lars och S:t Jörgens sjukhus* med resp. huvudmän, nämligen Uppsala läns landsting, Malmöhus läns landsting samt Göteborgs och Bohus läns landsting.

Statsmakterna har beslutat, att speciella forskningsavdelningar skall vara inrättade vid nämnda tre sjukhus (prop. 1959: 79, SU 102, rskr 255; prop. 1964: 1 bil. 10, SU 55, rskr 158).

De nu träffade avtalen reglerar statens ersättning för driftkostnaderna vid forskningsavdelningarna för tiden t. o. m. den 30 juni 1970. Ersättningen är i samtliga tre fall bestämd till 650 000 kr. för år. Beloppet skall följa visst prisindex.

Nya avtal för tiden efter den 30 juni 1970 avses komma att träffas i anslutning till pågående förhandlingar om upplåtelse av kommunala sjukhus för läkarutbildning och forskning.

Jag förordar att de nämnda tre avtalen godtas för statens del.

Utgifterna för ifrågakvarande driftkostnadsersättningar kommer att belasta förslagsanslaget Bidrag till driften av kliniker för psykiskt sjuka m. m. Anslaget har för budgetåret 1969/70 i prop. 1969: 1 (bil. 7 s. 154) tagits upp med 895 milj. kr.

Slutligen har avtal träffats om tillägg till 1964 års överenskommelse mellan staten och Stockholms läns landsting om villkoren för anordnande av läkarutbildning vid ett nytt *sjukhus i Huddinge*, m. m. (prop. 1965: 141, SU 173, rskr 411).

Enligt 1964 års överenskommelse skulle statsbidrag utgå med i princip 25 % av kostnaderna för sjukhusanläggningens färdigställande.

På grundval av 1965 års generalplan för Huddinge sjukhus, vilken god-

togs den 17 december 1965 av Kungl. Maj:t som grund för projekteringsarbetet, beräknades kostnaderna för sjukhuset till 395 milj. kr. Nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande överlämnade den 20 juni 1967 närmare förslag rörande sjukhusanläggningen för godkännande för statsbidrags utgående. I förslaget ingick 1967 års reviderade generalplan för Huddinge sjukhus. Nämnden utgick därvid från att sjukhuset skulle kunna uppföras inom en ram av ca 672 milj. kr. Härtill kom utrustningskostnader i en storleksordning av omkring 175 milj. kr. Stockholms läns landsting fastställde i oktober 1967 en ram på högst 700 milj. kr. för byggandet av Huddinge sjukhus. Ramen — som inte innefattade utrustning — indexreglerades på visst sätt.

Kostnaderna för sjukhuset har sålunda visat sig bli åtskilligt högre än vad statsmakterna hade anledning att räkna med då de valde att förlägga en ökad läkarutbildning till det nya sjukhuset i Huddinge. Som nämnts överenskomts år 1964 att staten skulle svara för 25 % av de verkliga kostnaderna för sjukhusanläggningens färdigställande. De successivt stegrade kostnaderna för sjukhusanläggningen har emellertid gjort det nödvändigt att närmare klarlägga vad staten skall betala som byggnads- och utrustningsbidrag.

Genom tilläggsavtalet till 1964 års överenskommelse bestäms att statligt byggnads- och utrustningsbidrag för sjukhusanläggningen m. m. skall utgå med totalt 230 milj. kr., oavsett vad de faktiska kostnaderna för sjukhusets uppförande och utrustning kommer att bli. Bidraget innefattar även ersättning för vissa ökade kostnader, som uppstår genom att odontologisk utbildning m. m. förläggs till viss forskningsbyggnad inom sjukhusområdet. Om antalet vårdplatser vid en planerad radioterapeutisk klinik med tillhörande strålbehandlingsavdelning m. m. ökas från 20 till 60 utgår statsbidrag med ytterligare 5 milj. kr. Skulle under avtalsperioden uppkomma prishöjningar, som överstiger en normal prisutveckling, blir staten enligt vad som närmare anges i tilläggsavtalet skyldig att utbetala tilläggsbidrag. Härutöver kan det bli fråga om bidrag enligt avtal om landstingets övertagande av statens mentalsjukvård m. m.

Jag vill här inskjuta, att dåvarande medicinalstyrelsen i juni 1967 överlämnat vissa förslag, som innebär bl. a., att en radioterapeutisk klinik med 75 vårdplatser bör anordnas vid Huddingesjukhuset. Universitetskanslersämbetet har i yttrande däröver förklarat sig dela denna uppfattning. Från landstingets sida har framhållits, att det inte är tekniskt möjligt att öka den planerade radioterapeutiska kliniken i Huddinge till mer än 60 vårdplatser.

Tilläggsavtalet med Stockholms läns landsting gäller under förutsättning att det godkänns av staten och landstinget före utgången av år 1969 samt att även stadsfullmäktige i Stockholms stad inom samma tid godkänner

avtalet till de delar stadens rätt och allmänna intressen berörs.

Jag förordar att avtalet godtas för statens del.

I samband härmed vill jag erinra om att enligt 1964 års överenskommelse förslag och ritningar till byggnadsarbetena samt utrustningsförslag skall för statsbidrags utgående godkännas i den ordning Kungl. Maj:t föreskriver. Enligt tilläggsavtalet kommer statens byggnads- och utrustningsbidrag för sjukhuset att utgå med ett i avtalet fixerat belopp som är oberoende av de faktiska kostnaderna för sjukhusets uppförande och utrustning. Till följd härav kan kontrollförfarandet från statens sida förenklas och främst avse tillsyn av att sjukhuset uppfyller kraven från utbildnings- och forsknings-synpunkter. Jag avser att i anslutning till Kungl. Maj:ts godkännande av tilläggsavtalet föreslå Kungl. Maj:t att bemyndiga nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande att meddela de godkännanden i byggnads- och utrustningsfrågorna som krävs för utbetalning av statens bidrag i enlighet med tilläggsavtalet.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att

dels enligt vad jag anfört i det föregående besluta om utförande av utbyggnadsetapp 3 vid akademiska sjukhuset i Uppsala;

dels i huvudsaklig överensstämmelse med vad jag förordat i det föregående godkänna avtal mellan svenska staten samt

a) Stockholms stad och Stockholms läns landsting om tillägg till 1931 års avtal rörande samarbete för karolinska sjukhusets uppförande och drift m. m.,

b) Stockholms läns landsting om tillägg till 1959 års avtal rörande vård av sjuka från Stockholms län vid akademiska sjukhuset i Uppsala, m. m.,

c) Göteborgs stad om ytterligare tillägg till 1959 års avtal om fortsatt upplåtelse av stadens sjukhus för medicinsk undervisning och forskning samt om ändringar i därtill hörande 1965 års tilläggsavtal,

d) Östergötlands läns landsting om lokaler för medicinsk teknik i Linköping,

e) Uppsala läns landsting om statens bidrag för upplåtelse av Ulleråkers sjukhus i Uppsala för läkarutbildning och forskning, m. m.,

f) Malmöhus läns landsting om statens bidrag för upplåtelse av S:t Lars sjukhus i Lund för läkarutbildning och forskning, m. m.,

g) Göteborgs och Bohus läns landsting om statens bidrag

Kungl. Maj:ts proposition nr 102 år 1969

för upplåtelse av S:t Jörgens sjukhus i Göteborg för läkarutbildning och forskning m. m.,

h) Stockholms läns landsting om tillägg till 1964 års överenskommelse om villkoren för anordnande av läkarutbildning vid ett nytt sjukhus i Huddinge, m. m.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

Statens förhandlingsnämnds skrivelse av den 21 februari 1969:

Till KONUNGEN

Socialdepartementet

Avtal om tillägg till 1931 års m. fl. avtal rörande karolinska sjukhusets uppförande och drift
(1 avtal)

Statens förhandlingsnämnd överlämnar härmed rubricerade avtal för Kungl. Maj:ts prövning.

Avtalet har träffats med delegerade för Stockholms stad och delegerade för Stockholms läns landsting under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t, stadsfullmäktige och landstinget.

Förhandlingsuppdraget

Kungl. Maj:t uppdrog den 30 juni 1965 åt nämnden att ta upp förhandlingar med Stockholms stad och Stockholms läns landsting om översyn av de mellan staten och nyssnämnda kommunala huvudmän gällande samarbetsavtalen rörande karolinska sjukhuset. Nämnden skulle därvid bl. a. beakta vad föredragande departementschefen anförde i frågan i prop. 1965: 59 om karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande m. m., nämligen att det väsentligt ökade antalet vårdplatser som Stockholms stad och Stockholms läns landsting skulle disponera vid planerad utbyggnad av sjukhuset torde förutsätta att tidigare träffade avtal ersätts med ett nytt och att villkoren i detta nya avtal bör innebära att de kommunala sjukvårdshuvudmännen svarar för sjukvårdskostnaderna. Vidare skulle nämnden vid uppdragets fullgörande söka klarlägga villkoren för ett eventuellt kommunalt övertagande av karolinska sjukhuset.

Nämnden har dessutom enligt Kungl. Maj:ts beslut den 28 juni 1963 övertagit vissa uppdrag från kommissionen för förhandlingar rörande karolinska sjukhusets uppförande m. m., nämligen

angående revision av 1931 års bestämmelser rörande samarbete för karolinska sjukhusets uppförande och drift i fråga om Stockholms stads dispositionsrätt till de för staden enligt avtalet avsedda vårdplatserna,

angående Stockholms stads och Stockholms läns landstings bidrag till byggnadskostnaderna för pediatrika kliniken vid karolinska sjukhuset,

om fördelningen av kostnaderna för uppförande och drift av en ny ortopedisk klinik vid karolinska sjukhuset samt

rörande fördelningen av vissa kostnader för uppförandet av nervkliniker vid karolinska sjukhuset m. m.

Uppdragen till kommissionen gavs den 13 januari 1950, den 30 juni 1954, den 17 juni 1955 resp. den 15 mars 1963.

Bakgrund

Kungl. Maj:t godkände den 23 oktober 1931 ett avtal mellan staten, å ena sidan, samt Stockholms stad och Stockholms läns landsting, å andra sidan, rörande samarbete för karolinska sjukhusets uppförande och drift. Enligt avtalet, i det följande kallat huvudavtalet, tillförsäkrades staden och landstinget — genom att lämna visst bidrag till sjukhusets uppförande och utrustning — rätt att så länge sjukhuset drivs disponera 315 resp. 110 vårdplatser. Sedermera har staden och landstinget genom att lämna bidrag till sjukhusets utbyggnad enligt avtal, som redovisas i bilaga 1 till det nu överlämnade avtalet, tillförsäkrat sig rätt att disponera ytterligare vårdplatser, så att deras kontraherade platser f. n. uppgår till 626 resp. 281 av sjukhusets ca 1 730 vårdplatser.

Avtalen ger även stadens och landstingsområdets invånare tillgång till polikliniker m. m. vid sjukhuset. Dessutom har landstinget avtalat om anordnande och drift av en för landstingsområdet avsedd central- och distriktsdispensär vid den thoraxmedicinska kliniken.

Stadens och landstingets byggnads- och utrustningsbidrag till de kontraherade platserna har utgått enligt följande.

I huvudavtalet fixerades bidraget för byggnader och tomt till 18 000 kronor per vårdplats för staden och 17 000 kronor per plats för landstinget. Utrustningsbidraget per avtalad plats fastställdes till den verkliga kostnaden men maximerades till motsvarande kostnad vid utrustning av ett av staden resp. landstinget nyuppfört, på flera specialavdelningar uppdelat sjukhus.

Staden och landstinget har för de kontraherade platserna på pediatriiska kliniken erlagt 75 % av de verkliga byggnadskostnaderna inklusive tomtavgift. I totalkostnaden har ingått på vårdplatserna belöpande kostnader för polikliniker, personalbostäder, ekonomianläggningar och övriga gemensamma anläggningar. För utrustningen har — med fortsatt tillämpning av maximeringsregeln enligt huvudavtalet — på motsvarande sätt erlagts 75 % av de verkliga kostnaderna (avtalets bilaga 1 p. 2.2.).

Vårdplatserna på hudkliniken erhöll staden och landstinget mot att de utan vederlag överlämnade tomt, byggnader, anläggningar och utrustning vid sjukhuset Eira till staten (avtalets bilaga 1 p. 2.3.).

För vårdplatserna på thoraxklinikerna har staden och landstinget erlagt 75 % av de verkliga kostnaderna enligt samma regler som gällde för pediatriiska kliniken. Byggnadskostnadsbidraget per vårdplats maximerades dock till 17 700 kronor, indexreglerat från den 1 januari 1943 till tidpunkten för byggnadsföretagets igångsättande. De för landstinget inrättade dispensärlokalerna har till 75 % bekostats av landstinget såväl beträffande byggnads- som utrustningskostnader (avtalets bilaga 1 p. 4.).

Landstinget har övertagit 5 riksplatser på ögonkliniken och för dessa erlagt ett belopp av 100 000 kronor (avtalets bilaga 1 p. 6.).

Även beträffande avtalet om nervklinikerna har 75-procentsregeln i fråga om byggnadskostnaderna tillämpats. Bidraget maximerades dock till 50 000 kronor per vårdplats, indexreglerat mellan den 1 juli 1956 och den tidpunkt när byggnadsföretaget sattes igång. För utrustning har staden och landstinget erlagt 75 % av de verkliga kostnaderna per vårdplats inkluderande polikliniker m. m. utan den maximering som gällde beträffande utrustningen enligt de tidigare avtalen. Staden och landstinget förband sig i detta avtal att bidra med 75 % även till de på vårdplatserna belöpande framtida ny- och

ombyggnads- samt ändrings- och förbättringsarbeten som inte var att hänföra till årligt underhåll (avtalets bilaga 1 p. 7).

Beträffande driftkostnaderna vid karolinska sjukhuset är stadens och landstingets ersättningsgrunder i huvudsak följande.

Samtliga kostnader för sjukhusets drift fördelas på antalet vård dagar. Därvid påförs staden och landstinget vad som belöper på antalet debiterade vård dagar för stadens resp. landstingsområdets sjuka. Stadens och landstingets vård dagskostnad är dock maximerad till den genomsnittliga dagkostnaden för stadens respektive landstingets egna på flera specialavdelningar uppdelade sjukvårdsinrättningar. För thoraxmedicinska kliniken reduceras denna kostnad med 30 %.

Stadens driftbidrag till sjukhuset utgörs av ett beräknat genomsnitt av dagkostnaderna vid Sabbatsbergs sjukhus, S:t Eriks sjukhus (exklusive mentalkliniken), S:t Görans sjukhus och Södersjukhuset. Landstingets driftbidrag skall enligt överenskommelse med staten år 1958 baseras på medeldagskostnaden vid Danderyds och Södertälje sjukhus.

Genom ett år 1966 träffat avtal, godkänt av Kungl. Maj:t den 3 november 1967, har staden och landstinget förbundit sig att för vård på enskilda och halv enskilda platser vid sjukhuset erlägga ersättning enligt samma regler som de tidigare avtalen föreskriver beträffande allmänna platser (avtalets bilaga 1 p. 10).

Vid överbeläggning på avtalsklinikerna erlägger staden och landstinget enligt 1943 års avtal (avtalets bilaga 1 p. 2.1.) antingen dagkostnad enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, under senare år motsvarande utomlänsavtalets dagbelopp för akut sjuka patienter eller dagkostnad enligt huvudavtalet. För beläggning på kliniker, för vilka avtal ej finns, gäller huvudavtalets ersättningsgrunder enligt 3 § i kungl. förordning den 30 juni 1937, nr 655.

Avtalet

Allmänna kommentarer

Staden och landstinget har successivt tagit i anspråk allt större del av karolinska sjukhusets vårdresurser, såväl absolut som relativt. Som jämförelse kan nämnas att under budgetåret 1958/59 ca 319 500 debiterade vård dagar föll på patienter från staden och landstingsområdet eller 67 % av totala antalet vård dagar vid sjukhuset. Motsvarande uppgifter för budgetåret 1967/68 var ca 374 500 vård dagar och 84 %, varav ungefär hälften föll på vardera staden och landstinget. Det ökade ianspråktagandet faller huvudsakligen på landstinget. Under den angivna tioårsperioden ökade antalet vård dagar för länspatienter från drygt 145 000 till drygt 185 000.

Nämnden vill erinra om att Kungl. Maj:t den 6 juni 1968 godkänt en mellan företrädare för nämnden och för berörda kommunala sjukvårdshuvudmän den 13 mars 1968 träffad överenskommelse om uppsägning av vissa avtal om kommunala undervisningssjukhus, vilka löper ut den 30 juni 1970 och samtidigt uppdragit åt nämnden att ta upp förhandlingar med berörda kommuner om nya avtal. Dessutom bör framhållas att enligt punkt 7 i den av Kungl. Maj:t den 17 december 1965 godkända överenskommelsen om villkoren för anordnande av ett nytt sjukhus i Huddinge, m. m. statens bidrag till denna sjukhusanläggnings totala driftkostnader skall fastställas i av-

tal om vilket förhandlingar skulle tas upp år 1968. Vidare har Kungl. Maj:t den 15 mars 1968 godkänt avtal om ändrat huvudmannaskap för och läkarutbildning vid serafimerlasarettet samt avtal angående omdaning av S:t Görans sjukhus till undervisningssjukhus. I protokollsanteckningar till avtalen har Stockholms stad förklarat sig beredd att, i vad avser dessa båda sjukhus, medverka i utredning om de merkostnader för driften av kommunala sjukhus som orsakas av att sådana sjukhus upplåts för läkarutbildning och forskning. På grundval av denna utredning skall staden enligt protokollsanteckningarna samtidigt med övriga huvudmän för kommunala undervisningssjukhus förhandla med staten om grunder för bidrag till driften av sådana sjukhus. Stockholms läns landsting har — till de delar landstingets rätt eller intressen berörs därav — biträtt dessa båda avtal.

Det har ansetts lämpligast att en fullständig revision av bestämmelserna i nu gällande avtal om karolinska sjukhuset sker först sedan de nyss angivna utredningarna avslutats och om möjligt i samband med förhandlingarna om de kommunala undervisningssjukhusen. Enligt 9 § avtalet har parterna förklarat sig beredda att på grundval av dessa utredningar i god tid före den 1 juli 1971 ta upp förhandlingar om grunderna för kostnadsfördelningen mellan parterna beträffande karolinska sjukhusets fortsatta utbyggnad och drift och därvid också diskutera ett eventuellt huvudmannaskapsbyte för sjukhuset. Den angivna tidpunkten har valts huvudsakligen av praktiskt administrativa skäl beroende på att staden och landstinget fr. o. m. den 1 januari 1971 avser att gå samman i en storlandstingskommun. Ett nytt, fr. o. m. den 1 juli 1971 gällande avtal skall således träffas med den nya landstingskommunen.

I avvaktan på att ett mera definitivt avtal kan träffas skall för tiden den 1 juli 1967—den 30 juni 1971 gällande avtal mellan staten samt staden och landstinget kompletteras med de ändringar och tillägg som framgår av det överlämnade avtalet.

Genom det nu träffade tilläggsavtalet har följande av Kungl. Maj:t till nämnden givna uppdrag beträffande karolinska sjukhuset slutförts, nämligen

uppdraget om revision av 1931 års bestämmelser rörande samarbete för sjukhusets uppförande och drift i fråga om Stockholms stads dispositionsrätt till de för staden avsedda vårdplatserna,

uppdraget om stadens och landstingets bidrag till byggnadskostnaderna för pediatrika kliniken vid sjukhuset samt

uppdraget rörande fördelningen av vissa kostnader för uppförandet av nervklinikerna vid sjukhuset m. m.

Det kvarstående uppdraget att förhandla med staden och landstinget om fördelningen av kostnaderna för uppförande och drift av en ny ortopedisk klinik vid sjukhuset torde komma att behandlas i samband med de förhandlingar om revision av gällande samarbetsavtal vilka, såsom tidigare nämnts, på nytt skall aktualiseras före den 1 juli 1971.

Speciella kommentarer till avtalstexten

Ad 2 §.

Karolinska sjukhusets samtliga resurser inom såväl sluten som öppen vård skall stå till förfogande för sjuka från Stockholms stad och Stockholms läns landstingsområde. Det har förutsatts att någon nämnevrd förskjutning

av nuvarande relativa beläggningsfördelning mellan staden och landstingsområdet inte skall ske.

Parterna har uttalat att de skall gemensamt eftersträva att sjukhusets avsedda kapacitet utnyttjas i största möjliga utsträckning. Stadens och landstingets platsdisposition vid sjukhuset är således enligt bestämmelserna i tilläggsavtalet inte bunden vare sig till antal eller till vissa kliniker. Dock skall även under tilläggsavtalets giltighetstid 1945 års överenskommelse (avtalets bilaga 1 p. 3) gälla. Detta innebär att clearing av platskostnadsbidrag skall ske vid överbeläggning från stadens eller landstingets sida på medpartens kontraherade platser enligt 1931 års m. fl. avtal.

Ad 4 §.

Landstinget skall erlægga ett belopp om sammanlagt 4,5 miljoner kronor för investeringar hänförliga till tiden före den 1 juli 1967.

Beloppet har beräknats bl. a. med utgångspunkt från beläggningsförhållandena vid karolinska sjukhuset under budgetåret 1966/67. Det har därvid konstaterats att det på sjuka från staden och landstingsområdet fallit ungefär 1/3 av de vård dagar som kan hänföras till de ej kontraherade vårdplatserna. Det har vidare ansetts att staden och landstinget till fullo erlagt investeringskostnaderna för av dem kontraherade platser.

Efter en reducering med 25 % av de investeringar som inte är att hänföra till stadens och landstingets kontraherade platser — läkarutbildningsbidrag — med en avskrivningstid av 30 resp. 10 år för byggnader och utrustning samt med en räntefot av 6 % har för vart och ett av budgetåren 1967/68 — 1970/71 räknats fram summan av avskrivningar och räntor i den mån de belöper på vårdplatser, utöver de kontraherade, som stadens och landstingsområdets patienter tagit i anspråk. Det sålunda beräknade beloppet uppgår till i runt tal 4,5 miljoner kronor.

Av det tidigare anförda framgår bl. a. att staden och landstinget numera tar sjukhusets vårdplatsresurser i anspråk i ungefär lika stor omfattning. Eftersom staden har ett betydligt större antal kontraherade platser än landstinget har dessa båda parter enats om att kostnaderna för bidraget om 4,5 miljoner kronor helt skall bäras av landstinget.

Ad 5 §.

På grundval av karolinska sjukhusets långtidsbudget år 1967 har gjorts vissa antaganden om investeringar i sjukhuset under tilläggsavtalets giltighetstid. Med en 25-procentig reducering av investeringarna — läkarutbildningsbidrag — en 30- resp. 10-årig avskrivningstid för byggnader och utrustning samt en räntefot av 6 % har för vart och ett av budgetåren 1967/68 — 1970/71 räknats fram summan av avskrivningar och räntor. Stadens och landstingets andel härav motsvarar deras antagna andel av den totala beläggnings vid sjukhuset. Enligt dessa antaganden och beräkningar skall staden och landstinget erlægga två miljoner kronor per år i form av a conto-bidrag. Enligt 9 § skall parterna sedermera slutligt fastställa storleken av dessa bidrag.

Ad 7 §.

De föreskrifter som hittills gällt för stadens och landstingets ersättning för driftkostnaderna vid sjukhuset skall under tilläggsavtalets giltighetstid gälla med vissa undantag och tillägg.

Sålunda skall reglerna enligt 1943 års avtal för beräkning av ersättning till staten vid överbeläggning på avtalsbundna kliniker inte tillämpas. Detta torde medföra en viss ekonomisk vinst för staten och framför allt en administrativ förenkling.

Ej heller skall tillämpas den i 1946 års avtal om thoraxklinikerna angivna reduktionen av driftkostnadsersättningen för vård vid den medicinska tuberkulosklinik. Staden och landstinget har de senaste åren debiterats sammanlagt ca 21 000 vårddagar per år på denna klinik.

Vad slutligen angår bestämmelserna i punkterna 3 och 4 kan framhållas följande.

Landstinget skall för det antal debiterade vårddagar per år som överstiger 100 000 erlagga driftkostnadsersättning maximerad till den genomsnittliga vårddagkostnaden under året vid Danderyds sjukhus. Ersättningen för de första 100 000 vårddagarna erläggs enligt huvudavtalet, dvs. maximerad till den genomsnittliga dagkostnaden vid Danderyds sjukhus och Södertälje sjukhus. Denna bestämmelse skall tillämpas så att vid debitering från sjukhuset de 100 000 vårddagarna fördelas med 50 000 på varje halvår. Upplysningsvis kan nämnas att för år 1967 uppgick den genomsnittliga dagkostnaden vid Danderyds sjukhus till ca 20 kronor mer än motsvarande kostnad för ett genomsnitt för Danderyds och Södertälje sjukhus. Som tidigare nämnts debiterades landstinget för budgetåret 1967/68 ca 185 000 vårddagar vid karolinska sjukhuset.

Intill dess på staden debiterade vårddagar per år överstiger 222 000 skall staden erlagga ersättning enligt 1931 års avtal, dvs. maximerad till den genomsnittliga vårddagkostnaden vid Sabbatsbergs, S:t Eriks och S:t Görans sjukhus samt Södersjukhuset. För budgetåret 1967/68 debiterades staden ca 189 000 vårddagar.

De ovan angivna gränstalen på 100 000 och 222 000 har beräknats med utgångspunkt från 90 % beläggning på landstingets resp. stadens avtalsplatser ($90\% \times 281 \times 365 = 92\,309$ resp. $90\% \times 626 \times 365 = 205\,641$). Eftersom vid debitering från sjukhuset ersättning får erläggas för såväl ut- som inskrivningsdagar har de ovan framräknade vårddagsantalen ökats med 7,8 %, vilket under budgetåren 1965/66—1967/68 motsvarar det procentuella antalet inskrivningsdagar i förhållande till antalet debiterade vårddagar. Utjämnung har därefter skett till 100 000 resp. 222 000 vårddagar.

Det ekonomiska utfallet av här redovisade ändringar i beräkningen av stadens och landstingets driftkostnadsersättningar till sjukhuset är omöjligt att närmare precisera, eftersom faktorer som på dessa båda parter fallande antalet vårddagar och kostnadsutvecklingen vid deras egna sjukhus inte går att fastställa. Det kan dock framhållas att om förhållandena under år 1967 läggs som grund skulle ändringarna innebära ökade inkomster för staten om minst 12 miljoner kronor under den fyraåriga avtalstiden.

Hemställan

Nämnden hemställer att Kungl. Maj:t godkänner det överlämnade avtalet.

Avtal om tillägg till 1931 års m. fl. avtal angående karolinska sjukhuset

Mellan statens förhandlingsnämnd, å ena sidan, samt delegerade för Stockholms stad och delegerade för Stockholms läns landsting, å andra sidan, har — under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t, Stockholms stadsfullmäktige och Stockholms läns landsting — träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten, å ena sidan, samt Stockholms stad och Stockholms läns landsting, å andra sidan, om tillägg till 1931 års avtal rörande samarbete för karolinska sjukhusets uppförande och drift, m. m.

1 §.

För tiden den 1 juli 1967—den 30 juni 1971 skall vid tillämpningen av de avtal mellan staten samt Stockholms stad och Stockholms läns landsting som förtecknats på bilaga 1 gälla de ändringar och tillägg som framgår av 2—9 §§ nedan.

2 §.

Karolinska sjukhusets resurser inom slutet och öppen vård skall, i den mån ej annat överenskommes, stå till förfogande i minst nuvarande grad för sjuka, som är bosatta i Stockholms stad eller Stockholms läns landstingsområde.

Protokollsanteckning: Parterna skall gemensamt eftersträva största möjliga utnyttjande av sjukhusets avsedda kapacitet.

3 §.

Dispensärverksamheten vid de i avtalet den 25 oktober 1946 för landstinget avsedda central- och distriktsdispensärerna skall, om staden begär det, betjäna även patienter från staden.

4 §.

För investeringar i sjukhuset, bokförda före den 1 juli 1967 och till vilka staden och landstinget ej haft att lämna bidrag enligt gällande avtal, erlägger landstinget till staten för tiden den 1 juli 1967—den 30 juni 1971 ett bidrag av 1 125 000 kronor för år räknat. Bidraget erlägges med 2 812 500 kronor den 1 juli 1969, 1 125 000 kronor den 1 juli 1970 samt 562 500 kronor den 1 april 1971.

5 §.

För investeringar i sjukhuset under tiden den 1 juli 1967 — den 30 juni 1971 erlägger staden och landstinget tillsammans a conto ett bidrag av 2 000 000 kronor per år. Fördelningen av bidraget mellan staden och lands-

tinget skall ske i proportion till antalet på staden och landstinget debiterade vårddagar vid sjukhuset. Bidraget för tiden 1 juli 1967—den 31 december 1968 erlægges den 1 april 1969. Bidrag för åren 1969 och 1970 erlægges halvårsvis snarast efter varje kalenderhalvårs utgång. Bidrag för tiden den 1 januari 1971—den 30 juni 1971 erlægges den 1 april 1971.

6 §.

Staden och landstinget skall i särskild ordning beredas insyn i utformningen och genomförandet av generalplanen för karolinska sjukhusets utbyggnad.

7 §.

För vård på sjukhusets samtliga kliniker av patienter som är bosatta i staden eller landstingsområdet erlägger staden och landstinget ersättning för driftkostnaderna enligt föreskrifterna i nu gällande avtal med följande undantag:

1. Det från och med den 1 juli 1943 gällande avtalet (bil. 1 p. 2.1.) om tillägg till 1931 års avtal rörande samarbete för karolinska sjukhusets uppförande och drift samt i senare träffade avtal intagna hänvisningar till nämnda tilläggsavtal skall ej tillämpas.

2. Den i avtalet den 25 oktober 1946 (bil. 1 p. 4) punkt 8 angivna bestämmelsen om reduktion av driftkostnadsersättningen för vård vid den medicinska tuberkuloskliniken skall ej tillämpas.

3. Om antalet på landstinget debiterade vårddagar något år överstiger 100 000, erlägger landstinget för överskjutande antal vårddagar driftkostnadsersättning som maximeras till den genomsnittliga vårddagkostnaden under året vid Danderyds sjukhus.

4. Om antalet på staden debiterade vårddagar något år överstiger 222 000, har staten rätt att begära förhandlingar om driftkostnadsersättningens storlek för överskjutande antal vårddagar.

8 §.

Om staden och landstinget under avtalstiden går samman i en landstingskommun, skall denna kommun erlägga bidrag och ersättningar enligt 4, 5 och 7 §§ beräknade med nuvarande sekundärkommunala indelning som grund.

9 §.

Parterna förklarar sig beredda att på grundval av pågående utredning angående de merkostnader för driften av kommunala sjukhus som orsakas av att sådana sjukhus upplåtes för läkarutbildning och forskning i god tid före den 1 juli 1971 upptaga förhandlingar om grunderna för kostnadsfördelning mellan parterna beträffande karolinska sjukhusets fortsatta utbyggnad och drift samt stadens och/eller landstingets eventuella övertagande av huvudmannskapet för sjukhuset. Vid förhandlingarna skall parterna slutligt fastställa storleken av det investeringsbidrag för vilket staden och landstinget erlagt ersättning a conto enligt 5 §.

Detta avtal är upprättat i tre exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.
Stockholm den 4 februari 1969.

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback

/Lars Fredlundh

För Stockholms läns landstings

förhandlingsdelegerade

Bertil Jonberger

Fredrik Lindencrona

För Stockholms stads

förhandlingsdelegerade

Sven Johansson

Gösta Pehrson

/N. Bergkvist

Bilaga

Förteckning över gällande avtal och överenskommelser

1. Avtal rörande samarbete för karolinska sjukhusets uppförande och drift. Huvudgrunderna för ovanstående avtal godkändes av Kungl. Maj:t den 23 oktober 1931, av Stockholms stadsfullmäktige den 27 januari 1930 och av Stockholms läns landsting den 26 november 1931.

2. Avtal om samarbete för fortsatt utbyggande av karolinska sjukhuset m. m., godkända av Kungl. Maj:t den 17 mars 1944, av Stockholms stadsfullmäktige den 18 december 1942 och av Stockholms läns landsting i vad avser avtal under p. 2.1. den 4 september 1940, samt i vad avser avtal under p. 2.2.—2.4. den 9 september 1942.

2.1. Avtal om tillägg till ett år 1931 ingånget avtal rörande samarbete för karolinska sjukhusets uppförande och drift. Avtalet äger tillämpning från och med den 1 juli 1943.

2.2. Avtal angående samarbete för uppförande och drift av en pediatrik klinisk vid karolinska sjukhuset.

2.3. Avtal angående en dermatosyfilidologisk klinisk vid karolinska sjukhuset.

2.4. Avtal angående överflyttning till karolinska sjukhuset av vid sjukhuset Eira i Stockholm anställd personal.

3. Överenskommelse angående tillämpning av 1931 års avtal, godkänd av direktionen för karolinska sjukhuset den 25 maj 1945, av Stockholms stads sjukhusdirektion den 9 maj 1945 och av Stockholms läns landstings förvaltningsutskotts sjukvårdsavdelning den 26 april 1945.

4. Avtal angående samarbete för uppförande och drift av medicinsk tuberkulosklinik och en thoraxkirurgisk klinisk vid karolinska sjukhuset, godkänt av Kungl. Maj:t den 25 oktober 1946, av Stockholms stadsfullmäktige den 15 oktober 1945 och av Stockholms läns landsting den 4 september 1946.

5. Avtal angående jämkning i fördelningen av de utav Stockholms stad kontraherade vårdplatserna å medicinska kliniken och ögonkliniken vid karolinska sjukhuset, godkänt av Kungl. Maj:t den 30 maj 1947, av Stockholms stadsfullmäktige den 14 oktober 1946.

6. Avtal angående jämkning i fördelningen av platserna å ögonkliniken

vid karolinska sjukhuset m. m., godkänt av Kungl. Maj:t den 30 maj 1947 och av Stockholms läns landsting den 4 september 1946.

7. Avtal angående samarbete för uppförande och drift av nervkliniker vid karolinska sjukhuset, godkänt av Kungl. Maj:t den 21 februari 1958, av Stockholms stadsfullmäktige den 17 december 1956 och av Stockholms läns landsting den 10 oktober 1957.

8. Avtal angående vård å karolinska sjukhuset av vissa militära patienter, godkänt av Kungl. Maj:t den 28 juli 1958, av Stockholms stadsfullmäktige den 17 juni 1958 och av Stockholms läns landsting den 9 oktober 1958.

9. Överenskommelse angående beräkning av vissa driftkostnader m. m. inom sjukvården, godkänd av Kungl. Maj:t den 28 juli 1958, av Stockholms stadsfullmäktige den 17 juni 1958 och av Stockholms läns landsting den 9 oktober 1958.

10. Avtal om ersättning för vård på enskilda och halvenskilda platser vid karolinska sjukhuset, godkänt av Kungl. Maj:t den 3 november 1967, av Stockholms stadsfullmäktige den 23 januari 1967 och av Stockholms läns landsting den 22 juni 1967.

Statens förhandlingsnämnds skrivelse av den 21 februari 1969:

Till KONUNGEN

Socialdepartementet

Avtal om tillägg till 1959 års avtal rörande vård av sjuka från Stockholms län vid akademiska sjukhuset i Uppsala
(1 avtal)

Statens förhandlingsnämnd överlämnar härmed rubricerade avtal för Kungl. Maj:ts prövning.

Avtalet har träffats med delegerade för Stockholms läns landsting under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och landstinget samt har ingåtts på grundval av Kungl. Maj:ts uppdrag åt nämnden den 2 februari 1968 att ta upp förhandlingar om vård av sjuka från Stockholms län vid akademiska sjukhuset i Uppsala.

Bakgrund

Kungl. Maj:t godkände den 12 februari 1960 ett mellan direktionen för akademiska sjukhuset och Stockholms läns landstings förvaltningsutskott träffat avtal om vård av sjuka från Stockholms län. Avtalet gällde fr. o. m. den 1 januari 1959 t. o. m. den 30 juni 1962 och därefter med treårig förlängning med sex månaders uppsägningstid. Efter uppsägning av direktionen för akademiska sjukhuset har avtalet upphört att gälla fr. o. m. den 1 juli 1968.

Avtalet innebar i huvudsak följande. Direktionen förband sig att för vård av sjuka från Stockholms län på allmän sal hålla till förfogande *dels* 12 platser för öron-, näs- och halssjuka, 6 platser för ögonsjuka, 10 platser för barnsjukdomar och 10 platser för gynekologiska fall, *dels* för barnsörsvård, olycksfall eller akutsjukdom högst 30 platser vid obstetriska avdelningen, högst 15 platser vid kirurgiska kliniken, högst 13 platser vid medicinska kliniken samt nödigt antal platser vid övriga kliniker, *dels även* vårdplatser för andra sjukdomsfall i den mån sjukhusets platstillgång medgav det. Förvaltningsutskottet å sin sida förband sig att för vård på sjukhuset av patienter från Stockholms län erlægga en på visst sätt beräknad vårddagkostnad med avdrag av 13 % samt ersättning för byggnadsunderhåll m. m. Vårddagkostnaden skulle beräknas på samma sätt som enligt 1954 års avtal mellan staten och Uppsala läns landsting om samarbete för driften av akademiska sjukhuset. För byggnadsunderhåll samt nyanskaffning av byggnader och inventarier skulle landstinget erlægga sex kronor per vårddag. Beloppet var knutet till konsumentprisindex och har sedermera stigit till åtta kronor. Landstinget skulle inte till någon del delta i kostnaderna för driften av de psykiatriska klinikerna.

År 1966 träffades överenskommelse mellan nämnden och Stockholms läns landsting om landstingets bidrag till den löpande utrustningsanskaffningen vid sjukhuset i den mån denna är att hänföra till ersättningsanskaffning (jfr prop. 1967: 105 s. 12). Ersättningen sattes i viss relation till antalet på landstinget debiterade vård dagar vid sjukhuset exklusive de psykiatriska klinikerna. Kungl. Maj:t godkände överenskomsten den 25 maj 1967.

Samma dag godkände Kungl. Maj:t även ett mellan nämnden och Uppsala läns landsting träffat avtal om ändring av det tidigare nämnda 1954 års avtal (jfr prop. 1967: 105 s. 12). Ändringsavtalet innebar bl. a. en ändrad beräkning av de pensionskostnader som räknas in i sjukhusets driftkostnader. Stockholms läns landsting biträdde ändringsavtalet.

Avtalet

Enligt det nu träffade tilläggsavtalet skall 1959 års avtal och 1966 års överenskommelse fortsätta att gälla under tiden den 1 juli 1968—den 30 juni 1970 med vissa ändringar och tillägg, till vilka nämnden lämnar följande kommentarer.

Akademiska sjukhusets resurser inom såväl sluten som öppen vård skall enligt 2 § stå till förfogande för sjuka från Stockholms läns landstingsområde som är bosatta inom ett upptagningsområde, vars storlek och lokalisering skall fastställas i särskild överenskommelse. Parterna har dock förutsatt att någon nämnvärd förändring av landstingets nuvarande beläggning vid akademiska sjukhuset därvid inte skall ske. Det kan i detta sammanhang framhållas att Uppsala läns landstings förvaltningsutskott fått tillfälle att yttra sig över tilläggsavtalet. Förvaltningsutskottet hade inte något att erinra mot detta men förutsatte att det får tillfälle att delta i de förhandlingar som skall föregå den nämnda överenskomsten.

I 3 § stadgas att landstinget för vård av landstingspatienter på sjukhusets samtliga vårdplatser skall erlägga driftkostnadsersättning enligt 1959 års avtal med det beräkningssätt som gällde närmast före den 1 juli 1968. Från och med den 1 oktober 1968 skall ersättningen avse även vård dagar på de psykiatriska klinikerna. Detta sammanhänger med att Kungl. Maj:t den 28 maj 1968 godkänt ett med Uppsala läns landsting träffat, från den 1 oktober 1968 gällande avtal om ändring av 1954 års avtal (jfr prop. 1968: 71 s. 13), varigenom de psykiatriska samt barn- och ungdomspsykiatriska klinikerna vid akademiska sjukhuset inordnats i den för sjukhuset i övrigt gällande organisationen. Tidigare har staten svarat för den del av vårdkostnaderna vid de psykiatriska klinikerna som inte täckts av patienternas vårdavgifter, vilka fastställts av Kungl. Maj:t.

Stockholms läns landsting skall enligt 4 § erlägga 20 kronor per vård dag för byggnadsunderhåll samt nyanskaffning av byggnader och inventarier. I likhet med bestämmelserna i 1959 års avtal skall beloppet jämkas med hänsyn till konsumentprisindex, dock att utgångspunkten därvid skall vara den 1 juli 1968.

Nämnden vill erinra om att Kungl. Maj:t den 6 december 1963 uppdragit åt nämnden att ta upp förhandlingar med Uppsala läns landsting bl. a. om översyn av gällande avtal om samarbete för drift av akademiska sjukhuset. Dessa förhandlingar bör drivas i anslutning till de förhandlingar som nämnden enligt Kungl. Maj:ts beslut den 6 juni 1968 tagit upp med berörda kommuner om nya avtal fr. o. m. den 1 juli 1970 om undervisning och forskning

vid kommunala undervisningssjukhus. Detsamma bör även gälla förhandlingar med Stockholms läns landsting om vård av patienter från landstingsområdet på akademiska sjukhuset.

Hemställan

Nämnden hemställer att Kungl. Maj:t godkänner det överlämnade avtalet.

Avtal om vård av sjuka från Stockholms län vid akademiska sjukhuset

Mellan statens förhandlingsnämnd och delegerade för Stockholms läns landsting har — under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och Stockholms läns landsting — träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Stockholms läns landsting om tillägg till 1959 års avtal rörande vård av sjuka från Stockholms län vid akademiska sjukhuset i Uppsala, m. m.

1 §.

De avtal mellan staten och Stockholms läns landsting som förtecknats på bilaga 1 skall gälla intill den 1 juli 1970, för tiden den 1 juli 1968—den 30 juni 1970 med de ändringar och tillägg som framgår av 2—5 §§ nedan.

2 §.

Akademiska sjukhusets resurser inom slutet och öppen vård skall stå till förfogande för sjuka från Stockholms läns landstingsområde som är bosatta inom ett upptagningsområde, vars storlek och lokalisering skall fastställas i särskild överenskommelse mellan parterna.

3 §.

För vård på samtliga av sjukhusets vårdplatser av patienter bosatta inom Stockholms län erlägger landstinget ersättning enligt § 3 2) och 3) i 1959 års avtal (bilaga 1 p. 1). Därvid beräknas vårddagkostnaden på sätt anges i § 3 mom. 2 1954 års avtal mellan staten och Uppsala läns landsting angående samarbete för drift av akademiska sjukhuset och i mom. 3 samma paragraf i dess lydelse enligt ett den 19 december 1966 träffat ändringsavtal.

För vård på de psykiatriska klinikerna utgår ersättning enligt första stycket från och med den 1 oktober 1968.

4 §.

För byggnadsunderhåll samt nyanskaffning av byggnader och inventarier erlägger landstinget en ersättning av 20 kronor per vårddag. Dock skall om konsumentprisindex ändras med minst fem enheter, jämfört med konsumentprisindex per den 1 juli 1968 en häremot svarande jämkning ske av nämnda ersättning. Härvid jämkas brutet tal till närmaste hela tal.

För vård på de psykiatriska klinikerna utgår ersättning enligt första stycket från och med den 1 oktober 1968.

5 §.

Den i överenskommelsen den 19 december 1966 (bilaga 1 p. 2) angivna

ersättningen för löpande utrustningsanskaffning till sjukhuset skall från och med den 1 oktober 1968 avse även de psykiatriska klinikerna.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.
Stockholm den 4 februari 1969.

Statens förhandlingsnämnd
Lennart Rydbeck
/Lars Fredlundh

För Stockholms läns landstings
förhandlingsdelegerade
Bertil Jonberger
Fredrik Lindencrona

Bilaga

Förteckning över gällande avtal och överenskommelser

1. Avtal rörande ersättning för vård å akademiska sjukhuset i Uppsala av patienter från Stockholms län, godkänt av Kungl. Maj:t den 12 februari 1960 och av Stockholms läns landsting den 8 oktober 1959.

2. Överenskommelse angående beräkning av landstingets kostnadsandel i den s. k. löpande utrustningsanskaffningen till akademiska sjukhuset i Uppsala, godkänd av Kungl. Maj:t den 25 maj 1967 och av Stockholms läns landsting den 5 oktober 1967.

Statens förhandlingsnämnds skrivelse av den 21 februari 1969:

Till KONUNGEN

Socialdepartementet

Avtal om ytterligare tillägg till 1959 års avtal om Göteborgs stads sjukhus (1 avtal)

Statens förhandlingsnämnd överlämnar härmed rubricerade avtal för Kungl. Maj:ts prövning.

Avtalet har träffats med Göteborgs stads förhandlingsdelegation under förbehåll av Kungl. Maj:ts och Göteborgs stadsfullmäktiges godkännande.

Bakgrund

Genom avtal den 9 december 1959 och tilläggsavtal därtill den 20 augusti 1965 har vissa befintliga och planerade sjukhusenheter i Göteborg upplåtits för läkarutbildning (prop. 1960: 69, SU 97, rskr 254, k. br. 25.7.1960; prop. 1965: 140, SU 164, rskr 399, k. br. 1.4.1966).

1965 års tilläggsavtal avser upplåtelse av *dels* kliniker för barnmedicin, barnkirurgi och barnpsykiatri vid Sahlgrenska sjukhuset, *dels* vissa kliniker vid Östra sjukhuset.

Med hänsyn till att intaget av medicine studerande skulle ökas redan innan upplåtna kliniker vid Östra sjukhuset kunde färdigställas, inskrevs i tilläggsavtalet även vissa bestämmelser om provisoriska anordningar för den ökade läkarutbildningen. Staden skulle sålunda, intill dess Östra sjukhuset kunde tas i anspråk för ändamålet, tillhandahålla provisoriska anordningar för ifrågasatt utbildning i de propedeutiska och kliniska ämnena i huvudsaklig överensstämmelse med vad som föreslagits av läkarutbildningsberedningen i en skrivelse av den 11 januari 1965 till den medicinska fakulteten vid Göteborgs universitet. Staden skulle vidtaga åtgärder härför i den takt, som erfordrades för att möjliggöra en obruten studiegång för samtliga de medicine studerande i Göteborg som påbörjat sina prekliniska studier höstterminen 1965. För ändamålet skulle staden upplåta — utöver de kliniker, avdelningar m. m. som angivits i huvudavtalet — även Ekmanska sjukhuset, stadens mentalpoliklinik i Sociala huset samt ytterligare en klinik vid Vasa sjukhus och en klinik vid Lillhagens sjukhus.

Enligt 1965 års tilläggsavtal äger staden få särskilda ersättningar för vissa investerings- och driftkostnader, som föranleds av provisorierna. För investeringskostnader, för vilka staden ej uppbär bidrag enligt bestämmelser i huvudavtalet, skall staten sålunda till staden bl. a. erlagga ett engångsbidrag om 500 000 kr. (3.5.). För att täcka driftkostnaderna skall staten erlagga driftbidrag på sammanlagt 6 milj. kr., fördelade så att för läsåren 1967/68, 1968/69 och 1969/70 skall utgå resp. 1,5 milj. kr., 2,0 milj. kr. och

2,5 milj. kr. (5.2). Driftbidragen skall ökas eller minskas med hänsyn till den förändring av kostnaderna för Sahlgrenska sjukhusets drift, som inträder mellan år 1965 och resp. 1967, 1968 och 1969 (5.2. andra stycket).

Planerna för den utbyggnad av stadens sjukhus som förutsattes i tilläggsavtalet har i vissa avseenden ändrats. Bl. a. har frågan om byggande av barnkliniker vid Sahlgrenska sjukhuset ställts på framtiden. I stället skall sådana uppföras vid Östra sjukhuset. Vidare har planerna på en utbyggnad av Ekmanska sjukhuset skrinlagts och en planerad nybyggnad för centrallaboratorium vid Sahlgrenska sjukhuset får anstå tills vidare.

Kungl. Maj:t uppdrog den 25 maj 1967 åt nämnden att ta upp de förhandlingar med Göteborgs stad som nämnden kunde finna erforderliga med anledning av stadens ändrade planering av utbyggandet av stadens sjukhus. Samtidigt föreskrevs att statskontoret inte fick betala ut de särskilda bidragen för provisorieanordningar förrän efter samråd med förhandlingsnämnden.

Barnklinikerna vid Östra sjukhuset beräknas inte vara färdiga att tas i bruk förrän hösten 1972, medan den ökade läkarutbildningen kräver lokal-tillskott för ämnet pediatrik redan höstterminen 1970. I den om- och tillbyggnad av det gamla barnsjukhuset som skett under senare år har inte ingått särskilda utrymmen för läkarutbildning. På begäran av nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande (NUU) har staden därför utrett möjligheten att anordna de nya lokaler som fordras för den ökade utbildningen i ämnet. Man har enats om att frågan kan lösas genom att en tillbyggnad till barnsjukhuset uppförs.

Förhandlingarna och förhandlingsresultatet

Barnkirurgisk klinik vid Östra sjukhuset

I avtalen om läkarutbildning vid Göteborgs stads sjukhus finns förtecknade de kliniker m. m. som är upplåtna för ändamålet och bidragsbestämmelserna anknyter till förteckningen.

Enligt 15 § huvudavtalet skall särskild överenskommelse träffas, om staten påkallar att ta i anspråk klinik som inte är angiven i avtalet. Då 1965 års tilläggsavtal träffades, var inte någon barnkirurgisk klinik aktuell för Östra sjukhusets del. I tilläggsavtalet togs upp endast barnkliniker i medicin och psykiatri. Följaktligen fordras från formell synpunkt ett tillägg till gällande avtal för att göra bidragsreglerna tillämpliga på den nu beslutade barnkirurgiska kliniken vid Östra sjukhuset.

Vid förhandlingar hösten 1967 förklarade sig förhandlingsnämnden i princip villig att godtaga en barnkirurgisk klinik vid Östra sjukhuset som bidragsgrundande enligt bestämmelserna i 1959 års avtal. Nämnden ansåg dock att ärendet av praktiska skäl borde redovisas först i samband med övriga läkarutbildningsfrågor som tagits upp till förhandling. Nämnden underrättade NUU om medgivandet på denna punkt. NUU har sedan medverkat i planeringen av den barnkirurgiska kliniken.

Såsom punkt 1.1. i det nu överlämnade avtalet har intagits en bestämmelse om att staden för klinisk undervisning av medicine studerande upplåter även den barnkirurgiska kliniken vid Östra sjukhuset. Av avtalskonstruktionen följer att 1959 års huvudavtal och 1965 års tilläggsavtal blir tillämpliga på denna klinik i samma utsträckning som för övriga kliniker på Östra sjukhuset. Sålunda skall investeringsbidrag med 25 % utgå. Sedan planerna

på uppförande av ett barnsjukhus vid Sahlgrenska sjukhuset t. v. skrinlagts, får — som framgår av det ovan anförda — behovet av undervisningslokaler för den ökade läkarutbildningen tillgodoses dels vid det gamla barnsjukhuset, dels vid Östra sjukhusets barnkliniker.

Provisorieanordningarna

Upplåtelsen av Ekmanska sjukhuset för läkarutbildning utgjorde en väsentlig del i de provisorieanordningar som staden skulle tillhandahålla enligt 1965 års avtal. Såvitt nämnden kan finna utgår bidrag enligt bestämmelser i 1959 års avtal för de provisorieanordningar, som ersätter upplåtelsen av Ekmanska sjukhuset. Nämnden har därför i förhandlingarna yrkat på reducering av de särskilda investerings- och driftbidrag som staten enligt 1965 års tilläggsavtal skulle utge till staden.

Häremot har från stadens sida hävdats att dess åtagande enligt tilläggsavtalet att genom provisorieåtgärder tillgodose det ökade behovet av lokalutrymmen m. m. intill dess de kliniker som upplåtits vid Östra sjukhuset tas i bruk kan fullföljas trots att utbyggnaden av Ekmanska sjukhuset inte kommit till stånd.

Parterna har dock slutligen kunnat enas om en uppgörelse som i ett sammanhang reglerar frågorna om statens bidrag för tillbyggnaden till barnsjukhuset och för provisorieanordningar enligt tilläggsavtalet.

Punkt 1.2. i avtalet reglerar sålunda frågan om ersättning till staden för tillbyggnaden till barnsjukhuset. Denna tillbyggnad, som till väsentlig del kommer att innehålla lokaler för undervisning och forskning i ämnet pediatrik, skall uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med ett till avtalet fogat lokalprogram, som upprättats av företrädare för sjukvårdsstyrelsen och för NUU. Statens bidrag till staden har fastställts till 1,5 milj. kr. Ersättningen skall utbetalas i tre delposter på sätt som närmare regleras under förevärande punkt.

I punkt 2.1. stadgas att bestämmelserna i 1965 års tilläggsavtal om Ekmanska sjukhuset inte skall gälla. Enligt punkt 2.2. skall emellertid det i 3.5. i nämnda avtal bestämda engångsbidraget om 500 000 kr., som innehållits av staten, oavkortat utbetalas snarast. Däremot har driftbidraget för 1967/68 enligt 5.2. tilläggsavtalet som en följd av de ändrade förhållandena reducerats med 600 000 kr. till 900 000 kr. (2.3.). I övrigt gäller driftbidragsbestämmelserna i 5.2. tilläggsavtalet oförändrade.

Punkt 3 i avtalet innehåller en bestämmelse om att avtalet skall träda i kraft så snart det godkänts av Kungl. Maj:t samt av stadsfullmäktige i Göteborg genom beslut som vinner laga kraft. Avtalets giltighet sammanfaller därefter med huvudavtalets. Den av parterna tidigare gjorda uppsägningen av huvudavtalet och dess tilläggsavtal medför följaktligen att föreliggande avtal också löper ut den 30 juni 1970.

Hemställan

Nämnden hemställer att Kungl. Maj:t godkänner det överlämnade avtalet.

Avtal om ytterligare tillägg till 1959 års avtal om Göteborgs stads sjukhus, m. m.

Mellan statens förhandlingsnämnd och Göteborgs stads förhandlingsdelegation har — under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och Göteborgs stadsfullmäktige — träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Göteborgs stad om ytterligare tillägg till 1959 års avtal om fortsatt upplåtelse av stadens sjukhus för medicinsk undervisning och forskning, nedan kallat huvudavtalet, samt om ändringar i därtill hörande 1965 års tilläggsavtal.

1. Ytterligare tillägg till huvudavtalet

1.1. Ad 1 § huvudavtalet

Staden upplåter för klinisk (praktisk) undervisning av medicine studerande samt forskning även följande klinik:

G. Östra sjukhuset:

barnkirurgiska kliniken.

1.2. Ad 3 § huvudavtalet

För uppförande av tillbyggnad vid Göteborgs barnsjukhus i huvudsaklig överensstämmelse med ett till detta avtal fogat lokalprogram (bilaga 1) skall staten till staden utgiva särskilt byggnadsbidrag med ett belopp av 1 500 000 kronor. Av beloppet skall efter rekvisition av staden utbetalas 1/3 när schaktning utförts, 1/3 när byggnadsstommen färdigställts och 1/3 när byggnaden tagits i anspråk för avsett ändamål.

2. Ändringar i 1965 års tilläggsavtal

2.1. Vad som sägs i tilläggsavtalet om Ekmanska sjukhuset skall icke gälla.

2.2. Det i 3.5. tilläggsavtalet bestämda engångsbidraget om 500 000 kronor skall utbetalas snarast.

2.3. Det i 5.2. tilläggsavtalet för läsåret 1967/68 bestämda bidraget om 1 500 000 kronor skall reduceras med 600 000 kronor till 900 000 kronor.

3. Gemensamt för 1. och 2.

Detta avtal träder i kraft så snart det godkänts av Kungl. Maj:t samt av stadsfullmäktige i Göteborg genom beslut som vinner laga kraft. Dess giltighetstid sammanfaller därefter med huvudavtalets.

Anmärkning: Huvudavtalet är ömsesidigt uppsagt att upphöra med utgången av juni 1970.

Detta avtal är upprättat i två lika lydande exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 26 november 1968.

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback
Sture Jansson

För Göteborgs stads förhandlings-
delegation

Wilh. Blomstrand
/ Torsten Lindberg

Bilaga

Program för byggnad 8 vid barnsjukhuset i Göteborg

Byggnaden är avsedd för undervisning och forskning samt tjänsterum för läkare.

Byggnaden — kallad byggnad 8 — uppföres i fyra plan, varav ett har direkt inomhusförbindelse med befintliga byggnad 2 inom barnsjukhuset.

Följande lokaler avses inrymda i tillbyggnaden:

	<i>Rumsenheter (E)</i>	<i>Nettoyta (m²)</i>
<i>För undervisning</i>		175
föreläsningssal i två plan		
2 förberedelserum	2	
omklädningsrum för kandidater	3	
dagrum för kandidater	2	
rum för programmerad undervisning ..	2	
5 rum för lärare och klin.amanauenser	5	
2 rum för lärare	2	
kandidatlaboratorium	2	
<i>För forskning</i>		
2 rum för professorer	4	
2 rum för sekreterare	2	
personalrum	1	
6 forskningslaboratorier	12	
2 forskningsrum	2	
diskrum	1	
provtagningsrum	1	
<i>Övrigt</i>		
3 rum för bitr. överläkare	3	
5 rum för läkare (under-)	5	
sekreterarrum	1	
konferensrum	2	
dagrum för personal	1	
vilrum	1	
arkiv	2	
omklädningsrum	2	
Summa	58 E	+ 175 m ²

Beroende på den slutliga detaljutformningen av tillbyggnaden kan dess volym på basis av detta program beräknas uppgå till ca 6 000 m³.

Erik Thalén

Sten O. Roempke

Statens förhandlingsnämnds skrivelse av den 28 mars 1969:

Till KONUNGEN
Socialdepartementet

Avtal om lokaler för medicinsk teknik i Linköping
(1 avtal)

Statens förhandlingsnämnd underställer Kungl. Maj:t rubricerade avtal för prövning.

Avtalet har träffats med Östergötlands läns landstings förvaltningsutskott under förbehåll av Kungl. Maj:ts och landstingets godkännande.

Bakgrund

Dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet uppdrog den 21 januari 1966 åt nämnden att bl. a. ta upp de förhandlingar med företrädare för kommunal huvudman som befanns erforderliga för att anordna högre utbildning i Linköping.

På grundval av uppdraget slöt nämnden med Östergötlands läns landsting den 13 mars 1967 ett villkorligt avtal om läkarutbildning vid region-sjukhuset i Linköping. Med skrivelse den 16 mars 1967 underställde nämnden Kungl. Maj:t avtalet för prövning. Avtalet godkändes av Kungl. Maj:t den 28 maj 1968 (jfr prop. 1968: 83 s. 60, SU 119, rskr 273). Detta avtal kallas i fortsättningen LUA.

LUA utlöper i likhet med flertalet nu gällande läkarutbildningsavtal den 30 juni 1970. Det är begränsat till att väsentligen utgöra ett investeringsavtal. Det statliga investeringsbidraget är fastställt till 25 procent. En viss garanti har lämnats för investeringsbidragets storlek efter sagda tidpunkt. I 14 § LUA angavs att förhandlingar om nytt avtal skulle tas upp under år 1968, dvs. det år då förhandlingar om nya avtal med övriga huvudmän för kommunala undervisningssjukhus avsågs börja. I LUA reglerades inte mer än som krävdes för att den propedeutiska utbildningen skulle kunna börja vid regionsjukhuset hösten 1969. Landstinget förklarade emellertid sig villigt att inom sjukhusområdet bereda plats för definitiva lokaler för ämnena hygien, medicinsk kemi och medicinsk teknik, under förutsättning att överenskommelse om de ekonomiska villkoren härför kunde träffas. Enligt 3 § 1. andra stycket LUA skulle investeringsbidragsregeln i avtalet — statligt bidrag med 25 procent — gälla också i fråga om lokaler som kunde komma att tills vidare användas för läroämnet hygien samt för ämnena medicinsk kemi och medicinsk teknik.

I LUA finns sålunda inte några bestämmelser om ersättning för driftkostnader.

Organisationskommittén för anordnande av högre utbildning i Linkö-

ping lade i två delbetänkanden om den tekniska högre utbildningen i Linköping (SOU 1967: 10 och 1967: 55) fram förslag om inrättandet av ett s. k. centrum för medicinsk teknik. Betänkandena behandlades i prop. 1968: 83. Riksdagsbeslutet i ärendet innebär att två professurer i medicinsk teknik skall inrättas, den ena den 1 juli 1972 och den andra den 1 januari 1973. Lokalerna för verksamheten bör enligt propositionen (s. 72) förläggas till regionsjukhusets område.

Med skrivelse den 22 januari 1969 överlämnade universitetskanslersämbetet till Kungl. Maj:t en den 26 september 1968 inom interimsstyrelsen för den medicinska och tekniska utbildnings- och forskningsorganisationen i Linköping upprättad promemoria rörande den planerade institutionen för medicinsk teknik. Ämbetet hemställde därvid bl. a. att den i promemorian angivna organisationen, verksamhetsvolymen och utbyggnadstakten skulle läggas till grund för den fortsatta lokalplaneringen för institutionen. Av promemorian framgår bl. a. att lokalerna för nämnda institution planeras bli förlagda till en nybyggnad, benämnd laboratorium II, som landstinget avser att uppföra vid regionsjukhuset.

Kungl. Maj:t uppdrog den 14 mars 1969 åt statens förhandlingsnämnd att föra förhandlingar med Östergötlands läns landsting om anordnande och drift av lokaler i nämnda nybyggnad för ifrågavarande institution med en programyta av — förutom erforderliga utrymmen för kapprum, toaletter etc. — ca 2 200 m².

Samtidigt bemyndigade Kungl. Maj:t statsrådet Moberg att tillkalla en kommitté bestående av ordförande och två ledamöter med uppgift att — i samråd med interimsstyrelsen, nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande och förhandlingsnämnden — fortlöpande medverka i programmering, projektering och byggande av lokalerna.

Vidare fick utrustningsnämnden för universitet och högskolor i uppdrag att inreda och utrusta lokalerna för institutionen för medicinsk teknik.

Avtalet

Vid förhandlingar under mars 1969 mellan förhandlingsnämnden och företrädare för landstingets förvaltningsutskott har parterna varit eniga om att laboratorium II, som avses inrymma bl. a. lokalerna för institutionen för medicinsk teknik, skall uppföras snarast. Parterna har därför slutit ett avtal som anknyter till uppläggningsavtalet av 1967 års LUA. Sålunda utgör det nu överlämnade avtalet endast ett investeringsavtal, som i fråga om bl. a. avtalstiden hänvisar till bestämmelserna i LUA. Det innebär att avtalet löper ut den 30 juni 1970. Parterna har därvid förutsatt att investeringsreglerna för lokalerna för medicinsk teknik i huvudsak oförändrade skall ingå i det nya avtal som måste träffas i anslutning till ett nytt avtal om läkarutbildning vid regionsjukhuset. Därvid skall de frågor beträffande medicinsk teknik som nu lämnats olösta också regleras, såsom byggnadsunderhåll, försörjning och andra driftfrågor. Landstingets företrädare har förklarat, att landstinget inte kommer att upplåta lokalerna för institutionen, förrän nyssnämnda frågor finns reglerade i avtal.

LUA bygger på ett system med enhetligt investeringsbidrag med 25 procent för alla slag av lokaler. Med hänsyn till bl. a. att laboratorium II kommer att successivt upplåtas för institutionen för medicinsk teknik har par-

terna funnit det vara enklast att låta sådant bidrag enligt 3 § LUA utgå för hela laboratorium II i vad avser byggnadskostnader (begreppets innebörd bestämmes enligt byggnadsstyrelsens anvisning nr 3, utgiven september 1966). Utöver dessa 25 procent skall staten betala ett särskilt byggnadsbidrag som täcker resterande 75 procent av institutionslokalernas beräknade del av den verkliga byggnadskostnaden för laboratorium II. Däremot skall 3 § LUA inte gälla inredning och utrustning av lokalerna. För detta svarar staten ensam enligt 3 § andra stycket i det nu överlämnade avtalet.

För att landstinget skall kunna fullgöra sina åtaganden enligt LUA måste landstinget få disponera de för institutionen avsedda utrymmena i laboratorium II som under en övergångstid inte behöver tas i anspråk för institutionen. Eftersom staten allt efter byggnadsarbetenas fortskridande betalar hela kostnaden för ifrågavarande lokaler och de provisoriska ändamålen är av sådan art som skulle berättiga landstinget till investeringsbidrag med endast 25 procent, måste en särskild hyresöverenskommelse träffas.

Som en följd av Kungl. Maj:ts beslut den 14 mars 1969 att låta en särskild kommitté medverka i anordnandet av institutionslokalerna har i 4 § avtalet intagits en bestämmelse om att beträffande laboratorium II 5 § LUA inte skall tillämpas. I stället föreskrivs att programmering, projektering och byggande av hela laboratorium II skall utföras av landstinget i samråd med en statlig kommitté samt att byggnadsobjektet skall godkännas av Kungl. Maj:t, innan byggnadsarbetena får påbörjas.

Enligt beslutet den 14 mars 1969 ankommer det på utrustningsnämnden för universitet och högskolor att inreda och utrusta lokalerna för institutionen för medicinsk teknik. I fråga om andra lokaler i nybyggnaden skall på grundval av 4 § sista stycket landstinget upprätta förslag och den statliga kommittén fullgöra de uppgifter rörande inredning och utrustning som annars åligger nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande.

Hemställan

Nämnden hemställer att Kungl. Maj:t godkänner det överlämnade avtalet.

Avtal om lokaler för medicinsk teknik i Linköping

Mellan statens förhandlingsnämnd och Östergötlands läns landstings förvaltningsutskott har — under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och landstinget — träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Östergötlands läns landsting om lokaler för medicinsk teknik i Linköping.

1 §.

Östergötlands läns landsting åtager sig att anordna lokaler för en institution för medicinsk teknik inom området för regionsjukhuset i Linköping, vilket sjukhus enligt avtal den 13 mars 1967, nedan kallat LUA, upplåtits för klinisk läkarutbildning samt för forskning.

2 §.

Lokaler för institutionen, omfattande ca 2 200 m² nettoyta, anordnas i en planerad sjukhusbyggnad, benämnd laboratorium II.

3 §.

Staten erlägger till landstinget bidrag för byggnadskostnaden enligt 3 § LUA även för institutionslokalerna. Härutöver erlägger staten för dessa lokaler ett särskilt byggnadsbidrag som täcker resterande 75 procent av lokalernas beräknade del av den verkliga byggnadskostnaden för laboratorium II.

Staten inreder och utrustar institutionens lokaler.

4 §.

Beträffande laboratorium II skall 5 § LUA ej tillämpas.

Programmering, projektering och byggande av laboratorium II skall utföras av landstinget i samråd med en statlig kommitté.

Innan byggnadsarbetena påbörjas, skall byggnadsobjektet godkännas av Kungl. Maj:t.

För andra lokaler än institutionslokalerna skall förslag till sådan inredning och utrustning, för vilken staten enligt LUA har att erlägga bidrag, upprättas av landstinget i samråd med kommittén. Förslag skall för statsbidrags utgående godkännas i den ordning Kungl. Maj:t föreskriver.

5 §.

Slutlig överenskommelse om statens och landstingets samarbete rörande laboratorium II skall träffas i anslutning till förhandlingar om ett nytt avtal om läkarutbildning vid regionsjukhuset i Linköping.

4 — *Bihang til riksdagens protokoll 1969. 1 saml. Nr 102*

I den mån ej annat överenskommes skall vad som stadgas i 6, 7, 8, 13 och 14 §§ LUA i tillämpliga delar gälla även de lokaler som anordnas för institutionen.

Protokollsanteckning: I den totala kostnadsram av 350 miljoner kronor som avses i 14 § LUA skall ej inräknas kostnaden för institutionens lokaler.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.
Stockholm den 28 mars 1969.

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback
Sture Jansson

För Östergötlands läns landstings
förvaltningsutskott
Fridolf Thapper
Hans Gröndal

Statens förhandlingsnämnds skrivelse av den 19 mars 1969:

Till KONUNGEN

Socialdepartementet

Avtal om läkarutbildning och forskning vid Ulleråkers, S:t Lars och S:t Jörgens sjukhus
(3 avtal)

Statens förhandlingsnämnd underställer Kungl. Maj:t rubricerade avtal för prövning.

Avtalen har träffats med förvaltningsutskotten i berörda landsting (landstingen i Uppsala, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län) under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande.

Bakgrund

I enlighet med i prop. 1959:79 uppdragna riktlinjer beslöt riksdagen att speciella forskningsavdelningar skulle inrättas vid Ulleråkers och S:t Lars sjukhus fr. o. m. budgetåret 1959/60 (SU 102, rskr 255). 1964 års riksdag (prop. 1964:1 bil. 10 s. 390, SU 55, rskr 158) beslöt att en liknande forskningsavdelning fr. o. m. budgetåret 1964/65 provisoriskt skulle förläggas till S:t Jörgens sjukhus. I sammanhanget kan nämnas att universitetskanslersämbetet med yttrande den 4 juli 1968 till Kungl. Maj:t överlämnat framställning från universitetet i Göteborg om att avdelningen skall definitivt förläggas till S:t Jörgens sjukhus.

Genom beslut den 28 oktober 1966 har Kungl. Maj:t godkänt avtal med bl. a. Uppsala, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus läns landsting om deras övertagande av statens mentalsjukvård inom vederbörande landstingsområde m. m. Dessa avtal kallas i fortsättningen huvudavtalen. Samtidigt uppdrog Kungl. Maj:t åt förhandlingsnämnden att föra de ytterligare förhandlingar som behövdes med anledning av huvudavtalen.

De nämnda forskningsavdelningarna var i verksamhet, då huvudavtalen träffades, och omfattades av huvudmannaskapsreformen, som trädde i kraft den 1 januari 1967. Därvid åtog sig sjukvårdshuvudmännen också att upplåta vederbörande sjukhus för läkarutbildning och forskning. Regleringen av statsbidrag för dessa avdelningar hänfördes dock till de frågor som krävde ytterligare förhandlingar (26 § huvudavtalen).

Till följd av bestämmelserna i 27 a § huvudavtalen har staten haft att utan kostnad för landstingen färdigställa och utrusta lokaler för forskningsavdelningarna. Läget vid de tre här berörda sjukhusen var hösten 1968 följande.

Ulleråkers sjukhus. Forskningsavdelningen disponerar 135 vårdplatser. Ny forskningsavdelning samt vårdpaviljong — MK 75 — färdigställdes

redan hösten 1967. Staten beräknas slutföra sina åtaganden i fråga om byggnader och utrustning under budgetåret 1969/70. Medel finns anvisade för vissa återstående ändringsarbeten och viss upphandling av utrustning.

S:t Lars sjukhus. Forskningsavdelningen disponerar 102 vårdplatser. Läget är i stort detsamma som beträffande Ulleråker (ny forskningsavdelning med vårdplatser — MK 1 — stod färdig hösten 1967).

S:t Jörgens sjukhus. Den provisoriskt anordnade forskningsavdelningen disponerar 124 vårdplatser. De byggnadsåtgärder som beslöts då avdelningen inrättades slutfördes redan budgetåret 1965/66. Utrustningen beräknas bli klar budgetåret 1969/70.

Förhandlingsresultatet

Nämnden har vid de nu förda förhandlingarna utgått från att samarbetet mellan stat och kommun om de psykiatriska forskningsavdelningarna (i gällande sjukhusförteckning kallade undervisnings- och forskningskliniker) borde följa samma grunder som gäller för andra för utbildning och forskning ianspråktaga kliniker vid kommunala sjukhus. På dessa grunder har avtal tidigare träffats om framtida förläggning av forskningsavdelningen i Göteborg till Östra sjukhuset (prop. 1965: 140 s. 47, SU 164, rskr 399) och om upplåtelse av Huddinge sjukhus för bl. a. motsvarande ändamål (prop. 1965: 141 s. 136, 193, SU 173, rskr 411). Flertalet avtal om upplåtelse av kommunala sjukhus för läkarutbildning och forskning har sagts upp till den 1 juli 1970. Förhandlingar pågår om nya avtal från nämnda tidpunkt. Med hänsyn härtill och då tillämpning av läkarutbildningsavtalens bidragsregler på forskningsavdelningarna vid de nu aktuella tre sjukhusen skulle medföra vissa svårigheter har parterna dock enats om att träffa avtal som för tiden till den 1 juli 1970 reglerar statens ersättning för driftkostnaderna vid forskningsavdelningarna genom ett indexreglerat årligt belopp som för 1967 skall utgöra 650 000 kr. Detta bidrag lämnas för samma kostnader som det normala tioprocentiga driftbidraget i läkarutbildningsavtalen, bl. a. kostnader för ersättningsanskaffning av utrustning. Frågor om nyanskaffning av utrustning och andra investeringskostnader har inte reglerats i avtalen, eftersom staten — såsom framgår av den tidigare lämnade redovisningen — anordnat lokaler för och utrustat forskningsavdelningarna. Kostnaderna för investeringar efter den 30 juni 1970 kommer att regleras i de nya läkarutbildningsavtalen.

I de överlämnade avtalen har intagits vissa i läkarutbildningsavtalen förekommande bestämmelser om tillsättning, avlöning och pensionering av personal. Övriga samarbetsfrågor har inte ansetts behöva regleras i detta sammanhang. De torde liksom hittills kunna lösas genom överenskommelser på det lokala planet.

I 5 § har såsom ett andra stycke intagits en förklaring av parterna, att överläggningar om nya avtal skall tas upp i anslutning till pågående förhandlingar om upplåtelse av kommunala sjukhus för läkarutbildning och forskning.

Hemställan

Nämnden hemställer att Kungl. Maj:t godkänner de överlämnade avtalen.

Avtal om läkarutbildning och forskning vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala

Mellan statens förhandlingsnämnd och Uppsala läns landstings förvaltningsutskott har — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Uppsala läns landsting om statens bidrag för upplåtelse av Ulleråkers sjukhus i Uppsala för läkarutbildning och forskning, m. m.

1 §.

För Uppsala läns landstings upplåtelse från och med den 1 januari 1967 av Ulleråkers sjukhus för läkarutbildning och forskning skall sådant särskilt statsbidrag som avses i 26 § avtalet den 2 februari 1966 om landstingets övertagande av statens mentalsjukvård inom landstingsområdet m. m., nedan kallat huvudavtalet, utgå med ett belopp av 650 000 kronor för år räknat. Beloppet skall dock från och med år 1968 anpassas till löneutvecklingen med iakttagande av bestämmelserna i 21 § första stycket huvudavtalet.

2 §.

Statsbidraget utbetalas för år 1967 så snart detta avtal vunnit laga kraft och för tid därefter med tillämpning av bestämmelserna i 23 § huvudavtalet.

3 §.

I fråga om statlig tjänst som enligt Kungl. Maj:ts förordnande är förenad med anställning vid sjukhuset svarar staten för tillsättning, avlöning och pensionering, dock att landstinget står kostnaden för särskilt överläkarsvode och för förmån som eljest utgår för ifrågasvarande tjänstemans medverkan i sjukvården.

Personal som fordras uteslutande för utbildnings- och/eller forskningsändamål tillsättes, avlönas och pensioneras av staten.

Övrig personal tillsättes, avlönas och pensioneras av landstinget, beträffande pensionering i den mån ej annat följer av 24 § huvudavtalet.

4 §.

Föreskrifter om tillsättning av tjänsteman som avses i 3 § första stycket och om sådan tjänstemans ställning i egenskap av överläkare eller biträdande överläkare (motsvarande) vid sjukhuset meddelas av Kungl. Maj:t.

5 §.

Detta avtal gäller till och med den 30 juni 1970.

Överläggningar om nytt avtal upptages i anslutning till pågående förhand-

lingar om upplåtelse av kommunala sjukhus för läkarutbildning och forskning.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.
Stockholm och Uppsala den 7 mars 1969.

Statens förhandlingsnämnd

Bengt Söderqvist
Sture Jansson

För Uppsala läns landstings
förvaltningsutskott
N. B. Nordlander
L. Åberg

Avtal om läkarutbildning och forskning vid S:t Lars sjukhus i Lund

Mellan statens förhandlingsnämnd och Malmöhus läns landsting har — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Malmöhus läns landsting om statens bidrag för upplåtelse av S:t Lars sjukhus i Lund för läkarutbildning och forskning, m. m.

1 §.

För Malmöhus läns landstings upplåtelse från och med den 1 januari 1967 av S:t Lars sjukhus för läkarutbildning och forskning skall sådant särskilt statsbidrag som avses i 26 § avtalet den 12 januari 1966 om landstingets övertagande av statens mentalsjukvård inom landstingsområdet m. m., nedan kallat huvudavtalet, utgå med ett belopp av 650 000 kronor för år räknat. Beloppet skall dock från och med år 1968 anpassas till löneutvecklingen med iakttagande av bestämmelserna i 21 § första stycket huvudavtalet.

2 §.

Statsbidraget utbetalas för år 1967 så snart detta avtal vunnit laga kraft och för tid därefter med tillämpning av bestämmelserna i 23 § huvudavtalet.

3 §.

I fråga om statlig tjänst som enligt Kungl. Maj:ts förordnande är förenad med anställning vid sjukhuset svarar staten för tillsättning, avlöning och pensionering, dock att landstinget står kostnaden för särskilt överläkararvode och för förmån som eljest utgår för ifrågavarande tjänstemans medverkan i sjukvården.

Personal som fordras uteslutande för utbildnings- och/eller forskningsändamål tillsättes, avlönas och pensioneras av staten.

Övrig personal tillsättes, avlönas och pensioneras av landstinget, beträffande pensionering i den mån ej annat följer av 24 § huvudavtalet.

4 §.

Föreskrifter om tillsättning av tjänsteman som avses i 3 § första stycket och om sådan tjänstemans ställning i egenskap av överläkare eller biträdande överläkare (motsvarande) vid sjukhuset meddelas av Kungl. Maj:t.

5 §.

Detta avtal gäller till och med den 30 juni 1970.

Överläggningar om nytt avtal upptages i anslutning till pågående förhand-

lingar om upplåtelse av kommunala sjukhus för läkarutbildning och forskning.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.
Stockholm och Lund den 7 mars 1969.

Statens förhandlingsnämnd

Bengt Söderqvist
Sture Jansson

För Malmöhus läns landsting på
förvaltningsutskottets vägnar
Emil Ahlkvist
Hans Sandberg

Avtal om läkarutbildning och forskning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg

Mellan statens förhandlingsnämnd och Göteborgs och Bohus läns landstings förvaltningsutskott har — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Göteborgs och Bohus läns landsting om statens bidrag för upplåtelse av S:t Jörgens sjukhus i Göteborg för läkarutbildning och forskning, m. m.

1 §.

För Göteborgs och Bohus läns landstings upplåtelse från och med den 1 januari 1967 av S:t Jörgens sjukhus för läkarutbildning och forskning skall sådant särskilt statsbidrag som avses i 26 § avtalet den 19 januari 1966 om landstingets övertagande av statens mentalsjukvård inom landstingsområdet m. m., nedan kallat huvudavtalet, utgå med ett belopp av 650 000 kronor för år räknat. Beloppet skall dock från och med år 1968 anpassas till löneutvecklingen med iakttagande av bestämmelserna i 21 § första stycket huvudavtalet.

2 §.

Statsbidraget utbetalas för år 1967 så snart detta avtal vunnit laga kraft och för tid därefter med tillämpning av bestämmelserna i 23 § huvudavtalet.

3 §.

I fråga om statlig tjänst som enligt Kungl. Maj:ts förordnande är förenad med anställning vid sjukhuset svarar staten för tillsättning, avlöning och pensionering, dock att landstinget står kostnaden för särskilt överläkararvode och för förmån som eljest utgår för ifrågavarande tjänstemans medverkan i sjukvården.

Personal som fordras uteslutande för utbildnings- och/eller forskningsändamål tillsättes, avlönas och pensioneras av staten.

Övrig personal tillsättes, avlönas och pensioneras av landstinget, beträffande pensionering i den mån ej annat följer av 24 § huvudavtalet.

4 §.

Föreskrifter om tillsättning av tjänsteman som avses i 3 § första stycket och om sådan tjänstemans ställning i egenskap av överläkare eller biträdande överläkare (motsvarande) vid sjukhuset meddelas av Kungl. Maj:t.

5 §.

Detta avtal gäller till och med den 30 juni 1970.

Överläggningar om nytt avtal upptages i anslutning till pågående förhand-

lingar om upplåtelse av kommunala sjukhus för läkarutbildning och forskning.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.
Stockholm och Göteborg den 7 mars 1969.

Statens förhandlingsnämnd

Bengt Söderqvist
Sture Jansson

För Göteborgs och Bohus läns
landstings förvaltningsutskott
Bertil Bjerrek
Stig Danielson

Avtal om tillägg till överenskommelse om villkoren för anordnande av läkarutbildning vid ett nytt sjukhus i Huddinge m. m.

Mellan undertecknade, statssekreterare i social- och finansdepartementen, som företrädare för svenska staten å ena sidan och undertecknade företrädare för Stockholms läns landsting å andra sidan har träffats följande

Avtal

om tillägg till 1964 års överenskommelse om villkoren för anordnande av läkarutbildning vid ett nytt sjukhus i Huddinge m. m.

1. Bestämmelserna i punkterna 3—5 i den mellan staten och Stockholms läns landsting den 3 oktober 1964 träffade överenskommelsen för anordnande av läkarutbildning vid ett nytt sjukhus i Huddinge m. m. upphäves.

2. Statligt byggnads- och utrustningsbidrag för sjukhusanläggningen m. m. skall utgå med 230 miljoner kronor.

3. Nämda belopp skall höjas med 5 miljoner kronor om antalet vårdplatser vid planerad radioterapeutisk klinik med tillhörande strålbehandlingsavdelning m. m. ökas från 20 till 60.

4. Belopp, som utgår enligt denna överenskommelse, utgör statens totala investeringsbidrag för sjukhusanläggningen m. m. med undantag av det bidrag som utgått eller kan utgå enligt avtal om landstingets övertagande av statens mentalsjukvård m. m. Förevarande statligt bidrag innefattar sålunda ersättning för den ökning av dels byggnads- och inredningskostnaderna, dels utrustningskostnaderna för sjukhusanläggningen m. m. som landstinget åsamkas genom att odontologisk utbildnings- och forskningsverksamhet förläggs till forskningsbyggnaden (byggnad F) inom sjukhusområdet.

Protokollsanteckning

Parterna är överens om att ifrågakvarande investeringsbidrag ej innefattar markkostnader samt övriga investeringskostnader för planerad byggnad för odontologisk utbildning invid det blivande sjukhuset, utan att staten helt svarar för dessa kostnader, i fråga om mark efter landstingets självkostnader.

Det statliga bidraget utgör däremot ersättning för dels byggnads- och inredningskostnader för de lokaler som enligt förslag av kommittén för utredning av odontologisk utbildning i Stockholm avses tillkomma i forskningsbyggnaden (byggnad F) vid sjukhuset, dels kostnader för grundutrustning av de enligt nämnda kommittés förslag tillkommande lokalerna för allmän forskningsverksamhet och för djurlaboratorier, dels de kostnader för anläggande av försörjningsanordningar m. m., såsom kulvertar och ledningar samt transport- och parkeringsanläggningar inom sjukhusområdet som föranleds av att odontologisk utbildnings- och forskningsverksamhet tillkommer i forskningsbyggnaden vid sjukhuset. Om tandtekniker-

och tandsköterskeutbildning förläggs till den av staten uppförda byggnaden, är staten berättigad att från landstinget erhålla ersättning härför. Parterna är vidare överens om att landstinget för den tandsjukvård som den i statens byggnad inrymda tandsjukvårdscentralen meddelar landstingets innehavare eller sjukhusets patienter skall utge ersättning som motsvarar den kostnad landstinget skulle ha haft för verksamheten, om den utövas av landstinget.

5. Det statliga bidraget skall efter rekvisition av landstinget utbetalas kvartalsvis a conto. De sammanlagda a conto-utbetalningarna skall icke överstiga en fjärdedel av de utbetalningar för sjukhusanläggningen som landstinget gjort vid varje rekvisition. Slutlig reglering av det statliga bidraget skall ske senast kvartalet efter det att sjukhusanläggningen färdigstälts.

6. Om nettoprisindex med 1959 som basår för december 1977 uppgår till ett tal, som innebär en ökning av index från februari 1968 med mer än 25 % skall staten utbetala ett tilläggsbidrag beräknat efter ifrågavarande procentuella uppgång av nettoprisindex minskad med 25 %. Ifrågavarande tillägg skall beräknas på hela det statliga bidraget som kan komma att utges enligt punkterna 2 och 3 ovan och utbetalas senast den 1 januari 1979.

Om nettoprisindex under perioden februari 1968 till december 1977 skulle upphöra att beräknas, skall parterna träffa överenskommelse om vilken annan indexserie som skall tillämpas för bestämning av eventuellt statligt tilläggsbidrag.

7. Detta avtal gäller under förutsättning *dels* att Kungl. Maj:t och Stockholms läns landsting före utgången av år 1969 godkänna detsamma, *dels* att avtalet godkännes av Stockholms stads stadsfullmäktige före utgången av år 1969 till de delar Stockholms stads rätt och allmänna intressen beröres därav.

8. Detta avtal är upprättat i två exemplar, varav parterna erhållit var sitt.

Stockholm den 27 mars 1969.

För svenska staten
Göte Fridh Kjell-Olof Feldt

För Stockholms läns landsting
Bertil Jonberger
Lars Ytterborn

Innehållsförteckning

<i>Avtalsförslagen</i>	2
<i>Fortsatt utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala</i>	3
<i>Departementschefen</i>	4
<i>Bilagor</i>	
Avtal om tillägg till 1931 års m. fl. avtal angående karolinska sjukhuset:	
Bilaga 1. Förhandlingsnämndens skrivelse	13
Bilaga 2. Avtalet	19
Avtal om vård av sjuka från Stockholms län vid akademiska sjukhuset i Uppsala:	
Bilaga 3. Förhandlingsnämndens skrivelse	23
Bilaga 4. Avtalet	26
Avtal om ytterligare tillägg till 1959 års avtal om Göteborgs stads sjukhus, m. m.:	
Bilaga 5. Förhandlingsnämndens skrivelse	28
Bilaga 6. Avtalet	31
Avtal om lokaler för medicinsk teknik i Linköping:	
Bilaga 7. Förhandlingsnämndens skrivelse	34
Bilaga 8. Avtalet	37
Avtal om läkarutbildning och forskning vid Ulleråkers, S:t Lars och S:t Jörgens sjukhus:	
Bilaga 9. Förhandlingsnämndens skrivelse	39
Bilaga 10. Avtalet om Ulleråkers sjukhus i Uppsala	41
Bilaga 11. Avtalet om S:t Lars sjukhus i Lund	43
Bilaga 12. Avtalet om S:t Jörgens sjukhus i Göteborg	45
Avtal om tillägg till överenskommelse om villkoren för anordnande av läkarutbildningen vid ett nytt sjukhus i Huddinge m. m.:	
Bilaga 13. Avtalet	47